БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 225 (17.209). ● 1 октябрь 1978 йил, якшанба ● Баҳоси 2 тийин.

ҚАДРЛАР ЎҚУВИ

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси раҳбар партия ва совет кадрларининг малакасини ошириш институтининг навбатдаги потогида машғулотлар тугади. Институт тингловчилари — республика, ўлка ва область партия газеталарининг редакторлари бир ой давомида коммунистик қурилишнинг марксча-ленинча назарияси ва практикаси, иқтисодий стратегия ва ҳозирги босқичда партиянинг ғоявий-тарбиявий иши, КПСС ва Совет давлатининг ташқи сиёсат соҳасидаги фаолияти актуал проблемаларини ўргандилар. Жамиятимизнинг социал-иқтисодий ва маданий ривожланишини идеологик жиҳатдан таъминлашда, меҳнаткашларни КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладлари ва нутқларида ўртага қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар этишда матбуотнинг ролини янада ошириш масалалари атрофлича ёритилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари В. А. Карлов, К. С. Симонов, Ф. И. Мочалин, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирларининг биринчи ўринбосарлари Н. А. Петровичев, Г. Л. Смирнов, В. В. Загладин, В. Ф. Исаев, В. И. Другов ва КПСС Марказий Комитетининг бошқа масъул ходимлари, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Н. Пастухов, СССР министри Н. А. Шчелоков, СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг раиси С. Г. Лапин, РСФСР министри Л. Я. Флорентьев, ВЦСПС раисининг ўринбосари В. И. Прохоров, СССР министрининг биринчи ўринбосари А. Я. Сухарев, СССР Меҳнат давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари Л. А. Костин, ТАСС Бош директори В. П. Хатунцев, СССР Ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари, матбуот марказий органлари, информация агентликларининг раҳбарлари, ёзувчилар, олимлар, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси раҳбарлари тингловчилар ҳузурида лекциялар ўқидилар. КПСС Красноярск ўлка комитетининг секретари К. М. Чернов, Украина Компартияси Львов шаҳар комитетининг биринчи секретари Г. И. Бандровский, КПСС Ленинград шаҳар комитетининг секретари В. М. Капустин партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий иш тажрибаси тўғрисида гапириб бердилар.

Тингловчилар ўртоқ Л. И. Брежневнинг «КПСС идеология ишининг актуал масалалари» деган китоби юзасидан ўтказилган илмий-амалий конференцияда қатнашдилар.

Ўқув жараёнида иш тажрибаси ўртоқлашилди, семинар машғулотлари ўтказилди. Бу машғулотларда матбуотнинг ғоявий савияси ва таъсирчанлигини янада ошириш, меҳнаткашлар оммаси билан алоқани мустаҳкамлаш масалалари муҳокама қилинди.

(ТАСС).

КОММУНИЗМ БУНЁДКОРЛАРИНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

Советлар мамлакатида халқ маорифи системаси В. И. Ленин бошчилигида амалга оширилган Улуғ Октябрнинг меваси, социалистик ижтимоий тузумимизнинг ҳаётбахш самарасидир. Ильичнинг янги жамият мактаби тўғрисидаги доҳиёна йўл-йўриқлари ва кўрсатмаларини изчиллик билан амалга ошираётган халқ маорифи совет кишиларининг барча авлодларини коммунизм идеалларига чексиз садоқат руҳида, янги жамиятнинг актив қурувчилари қилиб тарбиялашдек масъулиятли ва шарафли ишга салмоқли ҳисса қўшиб келди ва қўшмоқда.

Мамлакатимизда социал ва иқтисодий ривожланиш суръатларига мос келадиган умумий мажбурий ўрта таълимни амалга ошириш борасида катта ишлар қилинди. Республикамизда Совет ҳокимияти йилларида халқ маорифи барқ уриб ривожланди, эндиликда у ялпи саводхон ўлка бўлиб қолди. Ривожланган социализмнинг ана шу буюк ғалабаси СССР ва Ўзбекистон ССР Конституцияларида қонун тарзида мустаҳкамлаб қўйилганлигининг ўзиёқ совет турмуш тарзи афзаллигининг ёрқин намойишидир.

Коммунистик партия ва Совет давлати ёш авлодга таълим бериш ва уни ҳар томонлама етук қилиб тарбиялаш ишига доимо катта эътибор бериб келмоқдалар. Шуни айтиш кифояки, мамлакатимизда ҳар бир болани яслида тарбиялашга йилига ўрта ҳисобда 360 сўм, боғчада тарбиялашга 290 сўм, мактабда ўқитишга 120 сўмдан зиёд, куни узайтирилган мактаб ва группаларда ўқитишга 180 сўм, мактаб интернатида тарбиялашга эса 700 сўм, ҳунар-техника билим юртида ўқитиш, овқатлантириш, кийинтириш ва стипендия билан таъминлашга 580 сўм, техникумда ўқитишга 480 сўм, олий ўқув юртида ўқитишга 870 сўм сарфлайди.

Мактаб тўғрисидаги масала доимо олға қараб қиладиган ҳаракатимиз ҳақидаги масала бўлиб қолаверади. Чунки совет мактаби шахснинг ҳар томонлама камолотга эришишини таъминлайдиган, унга ҳаёт сабоғини берадиган асосий маскандир. У йигит ва қизларни ҳаётбахш марксча-ленинча дунёқараш, букилмас ғоявий эътиқод руҳида вояга етказишга даъват этилган. Бу муқаддас даргоҳ ёшларни юксак ахлоқийлик, меҳнатсеварлик, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида, буржуа идеологияси ва ахлоқига murosasizlik, социалистик Ватанимизни ҳимоя қилишга тайёр бўлиб туриш руҳида тарбиялайди. Умумий таълим мактабларининг, ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари, олий ва ўрта махсус таълим мактабларининг студентлари ўқиш даврида фан асосларини чуқур ва пухта эгаллаш, олинган билимлардан амалда фойдалана билиш, шу тариқа моддий ишлаб чиқариш соҳасидаги меҳнат фаолиятига актив қўшилиш учун тўлиқ имкониятга эга бўладилар.

Давлат аҳамиятига молик ана шу улкан вазифаларни муваффақиятли бажаришда ўқитувчилар, педагогик коллективлар ҳал қилувчи роль ўйнашлари ўз-ўзидан равшан. Ҳозирги шароитда таълим билан тарбиянинг бирлигини, ёшларни ғоявий-сиёсий, политехник, ахлоқий, эстетик жиҳатдан тарбиялашга ва жисмоний ривожлантиришга комплекс ёндашиш, мактабнинг совет халқи ҳаёти ва меҳнати билан боғланишини мустаҳкамлаш ниҳоятда муҳимдир. Таълим-тарбия иши методларини муттасил такомиллаштириш, ўқувчилар ва студентларнинг ўз билимларини мустақил тўлдириш кўникмалари билан қуроллантириш зарур.

Совет ўқитувчиси — актив ижодкор куч. У ёшлар учун юксак коммунистик ғоявийлик ва ахлоқийлик, ишга ихлос билан қараш намунасидир. Республикамизда бундай ўқитувчилар сафи йил сайин кенгайиб бораётганлигини таъкидлаш ўринли.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, Ленининг «...Биринчидан — ўқиш, иккинчидан — ўқиш ва учинчидан — ўқиш...» деган талаби аввалгидек ҳаётимизнинг ўзгармас қоидаси бўлиб қолмоқда. Партия коммунизмнинг ёш бунёдкорларини кенг маълумотли, ижодий фикр юритадиган кишилар қилиш учун жон куйдирмоқда. Фан билан техниканинг ривожланиши учун чегара йўқ ва буни ёшлар жуда яхши билишлари керак. Шу сабабли мактабнинг биринчи синфидан бошлаб ёшларни ҳормай-толмай билишга интиладиган, янги фан ва техника кашфиётларини жон жаҳди билан ўзига сингдириб олишга интиладиган қилиб тарбияламоқ керак».

Республикамизда КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларида халқ маорифи, олий мактаб ва ҳунар-техника таълими олдига қўйилган вазифаларни бажариш борасида талайгина ибратли ишлар қилинди. Фақат шу йилнинг ўзида мактаб ва билим юртларининг кўплаб янги бинолари, студентлар учун ётоқхоналар қурилди, қўшимча синфхоналар, лабораториялар, спорт иншоотлари бунёд этилди. Мавжудлари сифатли қилиб жорий ва капитал ремонтдан чиқарилди. Билим масканларининг моддий-техника базаси ҳам йилдан-йилга мустаҳкамланмоқда. Бу йил мактаблар учун 790 дан зиёд фан кабинети, 500 дан зиёд устахона, 70 дан кўп медицина пункти, 125 та тиш даволаш кабинети, 200 дан зиёд мактаб ошхонаси ташкил этилди. Эндиликда беш мингдан зиёд мактабда дарслар кабинет системасида олиб борилади. Бу эса таълим-тарбия ишининг самарадорлиги ва сифатини янада ошириш имкониятини беради. Янги очилган 18 та мактабларaро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларида ёшлар касб-ҳунар ўрганадилар.

Бироқ масалага ўқитувчиларнинг Бутуниттифоқ ва республика съездларида қўйилган талаблар, педагогик коллективларнинг халқ маорифи ходимларининг ишида самарадорлик ва сифат учун бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси шартлари нуқтаи-назаридан қараладиган бўлса, бу соҳада ҳал этилиши лозим бўлган масалалар ҳали кўп. Урта мактабларни битирувчилар ўқиш жараёнида фан асосларини пухта эгаллаб олган, халқ хўжалигида ишлаш учун меҳнат кўникмалари ҳосил қилган, муайян касбни эгаллаган бўлишлари учун мактаблар, оталиқ ташкилотлари ва оила ҳамкорлиги соҳасида кўп ишлар қилиниши, таълим тарбия ишлари фарзандларимизда меҳнат кишиларига чуқур меҳр ва ҳурмат, моддий ишлаб чиқариш соҳасида ишлашга шай туриш фазилатларини шакллантириш иши билан уйғунлаштирилган ҳолда олиб борилиши керак. Ёш авлодни Коммунистик партия ва Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсати билан мунтазам таништириб бориш, унда Ватанга, партия ишига чексиз садоқатни, сиёсий етукликни, синфий онгни, буржуа идеологияси ва ахлоқига муросасизликни, актив ҳаётий позицияни тарбиялаш ниҳоятда муҳимдир. Ана шу ҳаётий жиддий вазифаларни изчиллик билан бажаришда таълим-тарбия ишларининг форма ва методларини тинмай такомиллаштириш, Ленининг назарий меросини, партия ва ҳукуматимизнинг муҳим ҳужжатларини, СССР ва Ўзбекистон ССР Конституциясини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» хотираларини атрофлича ва изчил ўрганиш катта аҳамият касб этади.

Етук социализм жамияти экономика, фан ва маданиятни жадал ривожлантириш учун янги уфқлар очиб бермоқда. Ҳозирги босқичда партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва халқ маорифи органларининг асосий вазифаларидан бири КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съездининг, КПСС Марказий Комитети июль (1978 й) Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети X пленумининг халқ маорифини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш, ёшларга таълим-тарбия бериш самарадорлиги ҳамда сифатини тинмай ошириш, истиқбол эгаларини ҳаётга ва меҳнатга ҳар томонлама тайёрлаш тўғрисидаги кўрсатмаларини собитқадамлик билан амалга оширишдан иборатдир.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ!

ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИНИ ТЕЗ ВА СИФАТЛИ УТКАЗИШ УЧУН КУРАШДА ТОШКЕНТ, БУХОРО, ФАРҒОНА, НАМАНГАН ВА АНДИЖОН ОБЛАСТЛАРИ АЛОҲИДА НАМУНА КУРСАТМОҚДАЛАР. КУПГИНА РАЙОНЛАР, ХУЖАЛИКЛАР КУНИГА ЙИЛЛИК ПЛАННИНГ 10 ПРОЦЕНТИ МИҚДОРИДА ВА УНДАН ОШИРИБ ПАХТА ТАЙЕРЛАМОҚДАЛАР. ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ!

АНДИЖОН. Москва районидаги «Октябрь 60 йиллиги» колхози пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг зарбдор йилида она-Ватанга 6440 тонна «оқ олтин» топшириш учун курашмоқдалар. Шу кунларда хўжалик пахтазорларида 32 терим агрегати юксак унум билан ишлатилмоқда. Колхозда пахта тайёрлаш суръати тобора ошиб бораётир. Суратларда: чапда — илғор механизаторлардан Н. Жумаев, М. Қўрчиев, У. Жўмаев ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар мусобақада олдинда боришаётир. Ўнгда — колхоз пахтазорларида машина терими пайти.

Ж. Тўраев фотолари.

ПАХТА ШТАБИ

Телефонлар: 337343, 337604

МАШИНАДА КИМ ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИ

Ленин йўли районидаги Будённий номли совхозининг механик-ҳайдовчиси Холмўмин САФАРОВ
320 ТОННА

Шу совхоздан Хўжамқул РУСТАМОВ
302 ТОННА

Шу райондаги Охунбобоев номли совхознинг механик-ҳайдовчиси Шайдулла ҲАЗРАТҚУЛОВ
259 ТОННА

Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхозининг механик-ҳайдовчиси Хайрулла ШАРОПОВ
168 ТОННА

Шеробод районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси Жонпўлат ЖУРАЕВ
135 ТОННА

Шу совхоздан Али ЖУМАЕВ
122 ТОННА

Termиз районидаги Жданов номли колхозининг механик-ҳайдовчиси Тамара ЖУРАЕВА
97 ТОННА

Шу райондаги «Таллимарон» совхозининг механик-ҳайдовчиси Нор ХУДОЙНАЗАРОВ
82 ТОННА

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

ДУСТЛИК («Совет Ўзбекистони» мухбири). Райондаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхози заршунослари пахта тайёрлаш йиллик планини ўн иш кунида, ошириб бажардилар. Ватан хирмонига 693 ерларда етиштирилган 650 тонна «оқ олтин» тўкилди.

Совхоз пахтакорлари бу йил ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш, она-Ватанга жами 1300 тонна «оқ олтин» етказиб бериш ва ҳосилнинг 100 процентини машиналар билан териб олиш учун курашни давом эттиряптилар. Давлатга кунига 15-18 процент миқдорида пахта топширилмоқда.

Навбат — мажбуриятга

Бухоро областининг Шофиркон районидаги Карл Маркс номли машъал хўжалик пахтакорлари областда биринчи бўлиб маррага етдилар. Хўжалик заршунослари 1177 гектар ернинг ҳар гектаридан 38 центнердан ҳосил кўтариб, давлатга пландаги 4216 тонна ўрнига 4300 тоннадан ортиқроқ пахта сотишга эришдилар.

Хўжалик деҳқонлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, ҳосилдорликни 52 центнерга етказиш ва СССР Конституциясининг бир йиллиги кунигача давлатга 6000 тонна пахта сотиш мажбуриятини олдилар.

ЎҚИТУВЧИ — ФАХРЛИ НОМ

Ўзбекистон пойтахти жамоатчилиги Ўқитувчилар кунини кенг нишонлади. 30 сентябрь куни А. Навоий номли Давлат академик Катта театрида бўлиб ўтган тантанали йиғилиш ана шу воқеага бағишланди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев очди. Партия ва ҳукуматнинг ўқитиш ва тарбиялашни такомиллаштириш, ўқувчиларни меҳнатга тайёрлаш соҳасидаги қарорларини амалга оширишда ўқитувчилар катта роль ўйнаётганлиги йиғилишда қайд этиб ўтилди.

(ЎзТАГ).

ШИЖОАТ

РЕПОРТАЖ

Пахтазорнинг ҳозирги кўрки, ундаги меҳнат марожи кишини мафтун этади. Деҳқоннинг отасига минг раҳмат, тўккан тери дур бўлиб унибди, сарфлаган куч-ғайрати «оқ олтин»га айланибди. Матонатли, сўзига садоқатли Саодат Гулаҳмедованинг пахта даласи чаманзорга айланибди. Кўксида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг «Ўроқ ва Болға» олтин юлдузи порлаб турган бу пахтакор-механизатор бошлиқ бригада аъзолари зарбдор йилда мардонавор меҳнат қилишиб, мисли кўрилмаган мўл ҳосил етиштиришяпти. Мана, энди уни жадал йиғиб-териб олишяпти.

— Аёл бўлса ҳам юрагида ўти бор, ғайрат-шижоатли механизатор, — деди ҳамроҳимиз, колхоз раиси Йўлдош ака Ҳожиматов Саодат циштоб билан бошқараётган машинага бир зум қараб тургач. — Ҳосилдорликда ҳам, машина билан пахта теришда ҳам унинг олдига тушадиган бригадир, механик-ҳайдовчи йўқ. Ўтган йили гектаридан 53,5 центнердан ҳосил олганди. Ўзи машина бункеридан 200 тонна пахта тўккан эди. Бу йил ҳам шунча пахта термоқчи. Ҳосилдорликни эса 60 центнерга етказишга ваъда берган.

Маълум бўлишича, КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига жавобан ҳамма бригадаларнинг коллективлари қатори Саодат Гулаҳмедова бошлиқ бригада пахтакорлари ҳам ўз зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилишипти. Улар фақат мўл ҳосил етиштириш ҳақида берган сўзларининг устидан чиқибгина қолмай, пахта йиғим-теримини ҳам уюшқоқлик билан ўтказиш, давлат плани ва ўз зиммаларига қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларини қисқа муддатда бажариш учун интилмоқдалар. Машинани мадад билиб, терим суръатини кун сайин кучайтирмоқдалар.

Саодат навбатдаги бункерни трактор тележкасига ағдаргач, машина ўриндиғига укаси Сарварни ўтказиб, ўзи биз томон йўл олди.

— Машинанинг мотори совумагани яхши, — деди у салом-аликдан кейин. — Укамни механик-ҳайдовчиликка ўргатиб яхши қилган эканман, ўзимга сменачилик қиляпти. Бу йил 90 гектар майдондан 540 тонна пахта олишни мўлжаллаяпмиз. Шу пахтанинг ҳаммасини мен ўзим, укам ва нариги картада пахта тераётган бригадамизнинг яна бир механизатори Эрмуҳаммад Ашрматов уччаламиз терамиз.

— Планни неча кунда бажармоқчисизлар?

— Юқорида ҳали мен айтган 540 тонна мажбуриятимиз. Планимиз 32 центнердан. Шунга биноан давлатга 288 тонна пахта топширишимиз керак. Теримни 22 сентябрда бошладик. Дастлабки кунлари ҳар бир машина билан беш тоннадан, сўнгги кунларда саккиз тоннадан пахта тердик. Кейинги икки кунда эса ўн тоннага етказдик. Ўзингиз ҳисоблаб кўринг, ҳар куни 20 тоннадан пахта териб турсак, планни яна 10 кундан кейин, яъни 10 октябрда бажарамиз. Аммо, лекини бор. Колхозимизда ҳам планни 10 октябрда бажариш режалаштирилган. Агар биз планни колхоздан олдинроқ бажармасак уят бўлар. Биз 8 октябрда рапорт берамиз. Бунинг иложи бор. Машиналаримиз сифатли ремонт қилинган. Уларни юқори унум билан тўхтовсиз ишлатамиз. Ҳар бир машина билан ҳар куни 12-13 тоннадан пахта теришга эришамиз.

Колхозда қўл терими илгарироқ бошланган. Ҳозир теримда 850 киши қатнашмоқда. Хўжаликда 40 та терим агрегати бор. Улар, шунингдек транспорт тракторлари, тележкалар, кўсак узиш ва чувиш машиналари ҳамда теримда ишлатиладиган бошқа механизмлар яхшилаб ремонт қилинган. Ғўза вақтида дефолиация қилиниб, барги бир текис тўктирилди. Бу кўсакларнинг очилишини тезлаштирди. 22 сентябрга келиб ғўза тупларидаги кўсакларнинг 65-70 проценти очилди. Буни эътиборга олиб, машина терими бошлаб юборилди. Дастлабки куни 12 та терим агрегати далага олиб чиқилди. 23-24 сентябрь кунлари уларнинг сони икки баравар кўпайтирилди. 25 сентябрь куни эса мавжуд машиналарнинг ҳаммаси ишга туширилди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти жиззахликларнинг ташаббуси асосида белгиланган тадбирларга биноан ҳосил йиғим-терими илатоволиклар методи асосида дала — бункер — тележка — тайёрлов пункти усулида ташкил этилган. Бешта терим-транспорт отряди тузилган. Ҳар бир отрядда терим машиналари звеноси, транспорт звеноси, техника хизмати кўрсатиш ва ёнилғи билан таъминлаш звеноси, маданий-маиший хизмат кўрсатиш звеноси бор. Муваққат партия группаси ташкил этилган.

Машиналар асосан 25 кун ишлатилади. Улар билан барча ҳосилнинг 90 проценти терилади. Ҳар бир машина учун 5 тоннадан иборат кунлик ва 125 тоннадан иборат мавсумий норма белгиланган. Шунга биноан 40 та терим агрегати билан бир кунда 200 тонна пахта терилиши керак. Ҳар бир теримчига эса 60 килограммдан иборат кунлик норма белгиланган. Демак, қўл билан бир кунда 50 тонна — жами 250 тонна пахта терилиши лозим. Бу — 5760 тоннадан иборат йиллик планнинг 4 процентидан кўпроқни ташкил этади.

— Бироқ, — деди колхоз партия комитетининг секретари Анвар Тошбоев. — ҳозирги кунларда кўпчилик механик-ҳайдовчилар бир кунда 10-12 тоннадан, теримчилар 120-150 килограммдан пахта теришяпти. Бу — ҳар куни йиллик планнинг 6-7 проценти миқдорида ва бундан ҳам кўпроқ пахта тайёрлаш, бинобарин йиллик планни биз мўлжаллаганимиздек 10 октябрда бажариш имконини беради. Колхозимиз аъзолари КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига жавобан 1800 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олиш ва давлатга 7200 тонна пахта сотишга қарор қилишган. Бу мажбурият 20 октябрдан кечикмай адо этилади.

Колхознинг бошқа бригадаларида бўлганимизда партком секретарининг ҳисоб-китоби ҳақиқатда кўпчилик механик-ҳайдовчилар ва теримчиларнинг маҳоратига, куч-ғайратига таяниб қилинганлигига ишонч ҳосил қилдик. Сафар Шерматов, Абдували Сотиболдиев, Мамар Қўшбоевлар бошлиқ ва бошқа бригадаларда ҳозирнинг ўзидаёқ бир кунда йиллик планнинг 7-8 проценти миқдорида пахта териляпти ва тайёрланяпти. Ана шу бригадаларда ишлаётган Тапиқул Холлиев, Райим Шойқулов, Бахтиёр Қуролов, Убайдулла Жўраев, Ўта Сафаров каби моҳир механик-ҳайдовчилар 10-12 тоннадан, кўпчилик теримчилар эса 180-200 килограммдан пахта теришяпти.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ.

Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз.

5.700.000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 30 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	3,26	55,09	3,94	39,82
Фарғона	3,03	50,32	3,19	29,59
Наманган	3,85	49,58	4,22	37,14
Андижон	3,74	46,87	5,25	38,20
Сурхондарё	2,58	40,95	3,09	34,18
Қашқадарё	2,95	38,63	2,76	28,09
Тошкент	4,15	24,56	4,17	21,01
Жиззах	2,48	12,30	2,91	13,05
Самарқанд	2,02	11,79	1,93	6,39
Хоразм	1,79	9,76	0,80	2,21
Сирдарё	1,30	6,29	1,48	5,91
ҚҚАССР	0,93	5,54	0,19	0,31
Республика бўйича:	2,75	31,85	2,93	21,89
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	2,28	37,68		
Наманган	1,85	35,07		
Сурхондарё	1,48	22,18		
Қашқадарё	1,30	15,03		
Республика бўйича:	1,51	21,95		

ОЛИМЛАР ҲАМКОРЛИГИ — ТАРАҚҚИЁТ НЕГИЗИ

«Биоорганик химия ва молекуляр биология истиқболлари» мавзуидаги халқаро симпозиумда 30 сентябрь куни ана шу кўп ваколатли илмий анжуман программасидаги масалаларни муҳокама қилиш давом эттирилди. Тошкентда симпозиум ўз ишини давом эттирган уч кун мобайнида йигирмадан кўпроқ доклад тингланди. Совет ва чет эллик тадқиқотчилар ана шу докладлар билан чиқдилар. Турли мамлакатлардан келган олимлар илмий мунозара давомида ҳозирги замон физикавий-химиявий биологиясининг актуал жиҳатлари соҳасида фикрлашиб олдилар.

Японияиинг таниқли биохимиги, профессор С. Эгами бундай деди:

— Ана шу ошкора ва ижодий муҳитда, илмий манфаатларнинг мужассамида, турли мамлакат ва мактаблар олимлари олиб борган тадқиқотлар натижаларини айирбошлашда совет ҳамкасбларимиз уюштирган симпозиумнинг жуда катта аҳамияти намоён бўлмоқда. Олимларнинг ҳамкорлиги — илм-фаннинг бугунги кунда физикавий-химиявий биология сингари айниқса мураккаб ва жўшқин ривожланаётган соҳаси тараққиётининг негизидир. Симпозиум ишидан ниҳоятда мамнунман. Мен СССР, АҚШ ва бошқа мамлакатлардан келган ҳамкасбларнинг докладларини тинглаб, бу ерда қарор топган тўла ҳамжиҳатликни кун сайин кузатиб, бундай учрашув ва алоқалар бутун инсоният манфаатларини кўзлаб, жаҳон илм-фанини ривожлантириш учун ғоят фойдали эканлиги ҳақида ўзимнинг қатъий ишончимни айтмай ўтолмайман. Фан тинчликни, халқлар ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига янада активроқ хизмат қилиши мумкин ва лозим.

Симпозиум қатнашчиларининг кунлари ниҳоятда тиғиз. Меҳмонлар мажлислардаги ишлардан, учрашув ва суҳбатлардан кейин Ўзбекистон пойтахти билан, унинг маданий ҳаёти билан танишмоқдалар. Улар музейларда бўлдилар, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрдилар, Тошкент театрлари спектаклларини томоша қилдилар. Симпозиум иштирокчилари 30 сентябрь куни кечқурун экскурсия қилиш учун Самарқандга жўнаб кетдилар.

(ЎзТАГ).

А. А. ГРОМИКО ВАШИНГТОНГА КЕЛДИ

ВАШИНГТОН, 30 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Вашингтонга келди. Бу ерда у АҚШ президенти Ж. Картер билан учрашади.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИШИМИЗНИНГ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

МАҲОРАТ ПИЛЛАПОЯЛАРИ

Республика бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Партия активлари, коммунистлар етакчилари бу йиғилишларга тайёргарлик мобайнида ҳисобот давридаги ишларни сарҳисоб қилмоқдалар, ташкилот ҳаётида рўй берган воқеаларни таҳлил қилиб, муҳим хулосалар чиқармоқдалар. Бу келгусида ишларни яна ҳам жонлантириш, ташкилот фаолиятини жанговар тус олдириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада яхшилаш, мусобақа таъсирчанлигини ошириш — умуман, бутун партиявий ишни янги юксак босқичга кўтариш режаларига асос бўляпти. Қуйида Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент ремонт-механика тажриба заводи партия ташкилотининг секретарига сўз берамиз.

Ҳаёт мураккаб. Меҳнат коллективи ҳаётининг ҳар бир дақиқаси хилма-хил муаммоларни келтириб чиқаради. Биз уларни ҳал этишда, тарбиявий ишни йўлга қўйишда масалага аввало одамийлик нуқтаи назаридан ёндашамиз. Кишиларни у ёки бу хатти-ҳаракатга рағбатлантирган омилларни аниқлаб олишга интиламиз. Ана шундагина, етилган проблемаларни ҳал этишга принципиал, ишчанлик билан ёндашиш мумкин.

Нима учун дастлабки сатрлардаёқ проблемалар тўғрисида гап бошладим? Шунинг учунки, ҳаракатимиз диалектикаси тобора мураккаблашиб бораётган ишлаб чиқариш вазифаларини изчил, принципиал ҳал этишдан иборатдир. Яқинда биз КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Бреженевнинг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумидаги докладини қизғин муҳокама қилдик. Пленум ҳужжатларида илгари сурилган улкан программа ишчиларимизни ғоят ҳаяжонга солди, уларнинг қалбидан чуқур жой эгаллади. Биз айниқса қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасидан самарали фойдаланиш, хўжаликларга техника хизмати кўрсатишни яхшилаш, ремонт ишлари сифатини ошириш тўғрисидаги кўрсатмаларни алоҳида эътибор билан ўргандик. Бу тушунарли, албатта. Зеро, Меҳнат Қизил Байроқ орденли ремонт-механика тажриба заводимиз ана шу масалани ҳал этишга бевосита даҳлдор корхоналардан бири.

Корхонамизда Т-4 тракторлари, насос ва электр станцияларида ишлатиладиган кучли моторлар ремонт қилинади. Хўжаликларга хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида ремонт қилинадиган двигателларни марказлаштирилган тартибда ташиб келтириш ва ремонт қилинганларини хўжаликларга етказиб беришни йўлга қўйдик. Бундан ташқари биз кучли гидропресслар ҳам ишлаб чиқармоқдамиз. Бу маҳсулотимиз жаҳоннинг 23 мамлакатига жўнатилмоқда.

Шу ўринда ишимизни яққол кўрсатувчи бир қатор рақамларни келтириб ўтиш ўринли деб ўйлайман. Двигателлар ремонтини олайлик. Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида 5300 дона двигателни қайта тиклаган эдик. Бу йил бу кўрсаткич 2200 тага кўпайиши керак. Кўриниб турибдики, ўсиш ғоят катта. Бу ишда уюшқоқлик ва мустаҳкам интизом ўрнатилганлиги, коллективнинг ҳар бир аъзоси ўз меҳнатига онгли ва ижодий муносабатда бўлаётганлиги, партия ва касаба союз ташкилотларининг ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун мусобақани авж олдириш борасида қизғин иш олиб бораётганлигининг самарасидир.

Социалистик мусобақанинг авангардида бориш коммунистлардан турли проблемаларни ишчанлик билан ҳал этишни талаб қилади. Биз етилган масалаларни қараб чиқишга атрофлича тайёргарлик кўрамиз. Одатда партия бюроси аъзолари ишнинг барча жиҳатларини олдиндан чуқур ўрганадилар. Шундан кейингина масала муҳокамага қўйилади.

Кунларнинг бирида, ишлаб чиқариш участкаларини айланиб чиқаётганимда, ёш токарь Ҳ. Расулов менга мурожаат қилди. «Ишлар ёмон, — деди у. — Иш йўқ». Кадрлар етишмай турган бир шароитда бир ишчининг бўш туриб қолиши бизда фавқулодда ҳол ҳисобланади. Бу участкадаги аҳвол мени ташвишга солиб қўйганлигининг боиси ана шунда. Дарҳол партбюро аъзоларини тўпладик. Мажлисга цех бошлиғи, участка мастерини ҳам чорладик. «Айтингларчи, — дедик уларга мурожаат қилиб, — бир томондан план тиғиз эканлигини рўкач қилиб юрасиз, иккинчи томондан цехингизда ишчилар вақтни бекор ўтказишларининг сабаби нимада?» Дарҳақиқат, ўша куни бир ишчи икки соат вақтни бекор ўтказди. Дафъатан қараганда, бу «майда» гапдек туюлади. Лекин ҳисоблаб кўрилса, шу икки соатда завод 65 сўм йўқотди, дейиш мумкин. Кейинчалик маълум бўлишича ана шу бекор туришнинг сабаби ҳам цех раҳбарларининг «эҳтиёткорлигида» экан. Ҳ. Расулов ишлов бераётган эҳтиёт қисмлар тугабди-ю, мастер унга мураккаброқ бошқа бир топшириқ бергиси келмабди. Очиқчасига айтганда, ишчининг маҳоратига, талантига ишонмабди. Тажрибасизроқ, деб ўйлабди. Заводимизда ишлаб турган жами ишчиларнинг ярмига яқини ана шундай ёш, ҳали «ғўр» йигитлар эканлигини, уларга алоҳида ғамхўрлик, керак бўлганида катта ишонч билан қараш лозимлигини унутибди. Ёшларни тарбиялашга алоҳида эътибор бериб, биз юз берган бу воқеани партия бюросида муҳокама қилиш билангина кифояланмадик. Мусобақани якунлашга бағишланган йиғилишда коммунистларга ана шу воқеани, унга сабаб бўлган омилларни очиқ-ойдин гапириб бердик. Бу коммунистларни топширилган иш учун масъулият руҳида тарбиялашда шубҳасиз муҳим роль ўйнади.

Ҳисобот даврида биз янада мураккаброқ вазифаларни ҳал қилишимизга ҳам тўғри келди. Бир пайтлар гидропресс цехида иш мароми бузилаётганлигини сезиб қолганимиз эсимда. Ишлаб чиқаришнинг ана шу муҳим бўлинмасида маъмурият билан жамоат ташкилотларининг фаолиятида бирлик сусайганлиги натижасида меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми бўшашиб кетди. Ишчи йиғилишлари онда-сонда, расмият учунгина ўтказиладиган бўлиб қолди. Ташвишлиси шунда эдики, цех бошлиғи спиртли ичимликка ружу қўйди. Цех партия ташкилотининг секретари эса принципсиз, нолойиқ ходим бўлиб чиқди.

Вужудга келган вазиятни қараб чиқиб, партия бюроси фақатгина ана шу ўртоқларни ишдан озод қилиш, шу участкани етук раҳбар кадрлар билан мустаҳкамлаш тўғрисидагина қарор қабул қилиб қўяқолмади. Ишчиларнинг таклиф ва мулоҳазаларини ўрганиб, меҳнатни ташкил этишни яхшилаш чораларини кўрдик. Бу — цехда ишлаб чиқариш муҳитини соғломлаштиришга олиб келди.

Бундан икки йилча муқаддам мотор цехи партия ташкилотининг КПСС XXV съезди қарорларини бажариш соҳасидаги иши билан боғлиқ масалани муҳокама қилганлигимиз эсимда. Ўшанда цех партия бюросининг фаолияти қониқарсиз топилган эди. Чунки, цехда социалистик мусобақанинг ошкоралиги таъминланмаган, илғорлар тажрибаси оммалаштирилмасди. Ишга кечикиб келиш ва ишдан қолиш фактлари тез-тез содир бўлиб турарди. Цех бошлиғининг дағаллиги ишчиларда ҳақли эътирозлар туғдирарди. Сиртдан қараганда, бу воқеа биз юқорида тилга олган ҳодисага ўхшаш туюлади. Лекин синчиклаб, зукколик билан ўтказилган текшириш ҳар икки ҳолат бир-биридан мутлақо фарқ қилишини кўрсатди. Ўшанда цех партия ташкилотига ишлаб чиқаришнинг чинакам ташкилотчиси бўлган мутахассис етакчилик қиларди. Фақат унда одамлар билан ишлаш маҳорати етишмасди. Шунда биз ўзига хос йўл тутдик. Кадрлар ўрнини алмаштирдик. Бугина эмас, орадан бироз муддат ўтгач, партия ташкилоти уни юқори лавозимга кўтаришга ҳам рози бўлди. Эндиликда у тажрибали хўжалик ходими, корхонамизга жуда катта фойда келтираётган мутахассис бўлиб етишди.

Мотор цехининг участкаларида ҳам қувончли ўзгаришлар содир бўлди. Коммунистлар партиявий ишни ишлаб чиқариш фаолияти билан уйғунлаштириб олиб борувчи ғайратли мутахассис Виктор Белозёровни партия бюросининг секретари қилиб сайлашди. Жонкуяр ташкилотчи ва моҳир тарбиячи даражасига кўтарила олган Виктор Белозёров олиб борган ишлар туфайли ишчиларнинг активлиги ошди. Сиёсий ахборотлар, ғоят мазмунли суҳбатлар уларни самаралироқ, сифатлироқ меҳнат қилишга ундамоқда. Мусобақанинг ошкоралиги таъминланганлиги ҳам одамларни бугун кечагидан, эртага бугунгидан унумлироқ меҳнат қилишга отлантирмоқда. Цех бошлиғи Н. Алимов ҳам ўз ишининг услубларини кескин яхшилади. Цехда психологик муҳитнинг соғломлаштирилганлиги натижасида ишчилар ташаббус кўрсатадиган, изланадиган бўлиб қолдилар. Янги технология линияси ишга туширилди.

Мусобақага раҳбарлик коллектив хоҳиш-иродаси билан ҳал этилаётган бош вазифани муваффақиятли бажариш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилишни кўзда тутади. Шуни назарда тутиб, партия ташкилотимиз самарадорлик ва сифатни ошириш масалаларига ҳамиша алоҳида эътибор бермоқда. Шу нарса қувончлики, эндиликда ташаббус кўрсатиш фақат «юқори»нинг — партия бюроси ёки маъмуриятнинг иши бўлиб қолмаётир. Оддий ишчилар, коммунистлар, бўлинмаларнинг раҳбарлари янги-янги ташаббуслар, таклифлар билан чиқмоқдалар.

Ўнинчи беш йилликнинг учинчи, зарбдор йили бошланиши арафасида очиқ партия йиғилиши КПСС XXV съезди қарорлари асосида маҳсулот сифатини яхшилаш билан боғлиқ масалани муҳокама қилди. Йиғилишда бош инженер Э. Хатиповнинг мазмунли докладини тингланди. Докладчи фақат ишнинг шу кунги аҳволини таҳлил қилиш билан кифояланмади. У завод истиқболига назар ташлаб, уни ёрқин гавдалантириб берди. Реконструкция бошланганлиги муносабати билан юзага келган муаммоларга эътиборни қаратди. Бош механик Д. Одабецкий йиғилишда сўзга чиқиб, капитал қурилиш бўлимининг реконструкциянинг бориши хусусидаги ҳисоботини тинглаш лозимлигини таъкидлади. Бошқалар уни қувватлашди. Бу корхонани реконструкциялаш ҳаммани ғоят қизиқтираётганлигини кўрсатарди. Шуни назарда тутиб, биз йиғилишга жиддий тайёргарлик кўра бошладик. Яқинда партия йиғилиши бўлиб ўтди. Унда реконструкциялашни тез ва сифатли ўтказишда коммунистларнинг ўрни белгилаб олинди.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорлари, қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаштиришдан иборат Пленум белгилаган улуғвор программани ҳал этишда заводимиз муҳим ўрин тутади. Биз қишлоқ хўжалик машиналари ремонтининг сифатини яхшилашимиз лозим. Беш йилликнинг етакчи вазифаси — ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва сифатини яхшилаш учун курашда заводимиз коммунистлари фаол қатнашмоқда. Партия ташкилоти коллектив олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажариш одамлар тарбиясига, ишчиларнинг касб маҳоратини оширишга бевосита боғлиқ, деб ҳисобламоқда. Биз III даражали Меҳнат шуҳрати ордени кавалери А. Полев, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Т. Маҳмуджонов, комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Т. Мирзаев сингари рационализаторларимиз, новаторларимиз, ёшларнинг мураббийлари билан ҳақли равишда фахрланамиз. Тўрт участка, беш бригада, ўнлаб ишчиларимиз Москва ва Тошкент саноат корхоналари коллективларининг ташаббусига қўшилиб, уч йиллик планни СССР Конституциясининг бир йиллигигача бажариш учун курашмоқдалар.

Партия ташкилоти ишчиларнинг ижодий активлигини ошириш мақсадида социалистик мусобақанинг натижаларига кўра илғорларни маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг ғоят муҳимлигига алоҳида эътибор бермоқда. «Энг яхши слесарь», «Энг яхши мастер», «Энг яхши мураббий», «Энг яхши бригада» вимпелларини топшириш, «Ҳурмат тахтаси»да қайд этиш, кўчма Қизил байроқлар топшириш, марказий хиёбонда байроқ кўтариш билан бирга пул мукофотлари билан тақдирлаш ҳам ўз самарасини бераётир. Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили якунларига кўра заводимиз КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланганлиги ҳам коллектив аъзолари, коммунистлар меҳнатга берилган юксак баҳодир.

Заводимиз коллективи КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларига жавобан бу йил планга қўшимча юзта моторни тиклаш мажбуриятини қабул қилди. Биз йиллик планни 25 декабргача бажариш учун мусобақани авж олдириб юбордик. Юксак марраларни муваффақиятли эгаллаш мусобақага партия раҳбарлиги даражасини янада юксакроқ даражага кўтаришни, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун курашнинг олдинги сафида боришни, омманинг фаол ташкилотчиси ва тарбиячиси бўлишни тақозо этади. Булар заводимиз коммунистларининг бурчидир. Биз уни уддалаш ишига бутун маҳоратимизни, қобилиятимизни, ғайратимизни сафарбар этмоқдамиз.

Н. РАҲИМОВ,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент ремонт-механика тажриба заводи партия ташкилотининг секретари.

ХУШХАБАРЛАР

ПОЭЗИЯ КЕЧАСИ

Бухоролик ёш шоирлар Тошпўлат Аҳмедов, Бахшулло Ражабов, Садриддин Салимов Пешку районидаги Абу Али Ибн Сино номли колхознинг ўн учинчи бригадаси аъзолари ҳузурида меҳмон бўлдилар. Улар Ҳамид Олимжон туғилган кунининг 70 йиллигига бағишлаб бригада дала шийпонида поэзия кечаси ўтказдилар. Атоқли ўзбек адибининг асарлари янграли, колхоз бадиий ҳаваскорлари шоир шеърларига ёзилган қўшиқларни ижро этдилар.

Бухоролик кўпгина ёзувчилар ва шоирлар йиғим-терим кунларида дала шийпонларида меҳмон бўлишмоқда.

ПАХТАКОРЛАР ҲУЗУРИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Область маданият бошқармасининг агитпоезди қўриқ ердаги Жиззах области хўжаликларига жўнаб кетди. Унинг составида концерт бригадаси, лекторлар бор. Улар тушлик вақтида ва ишдан кейин дала шийпонларида пахтакорларга ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

ИЛК ҚАДАМ

«Ритм» вокал-инструментал ансамбли Фарғона область Қува районидаги Охунбобоев номли колхознинг маданият уйида ўзининг биринчи концертини берди. Ёш ҳаваскорлардан иборат бу коллектив район маданият уйи ҳузурида тузилди. Ансамбль пахта йиғим-теримининг ана шу қизғин кунларида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши пешқадамларига бағишланган программа асосида колхоз саҳнасида ўз ишини бошлади. Программага халқ қўшиқлари, замонавий совет ва чет эл композиторларининг асарлари киритилган. Бу асарларнинг кўпи деҳқонларнинг талабларига биноан ижро этилди.

ҚИШЛОҚ УНИВЕРСИТЕТИ

Учқўрғон районидаги Ленин номли совхозда хўжалик партия ташкилотининг таклифига биноан киноуниверситет очилди. Университетнинг дастлабки машғулотлари хўжаликнинг дала шийпонларида ўтказилди. Лекторлар деҳқонларнинг КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари тўғрисида суҳбатлар ўтказишди. Ишчилар ана шу мавзудаги ҳужжатли фильмларни кўрдилар.

Киноуниверситет программасида ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари билан учрашувлар, тематик кинофильмларни намойиш этиш кўзда тутилган. Далалар ва фермаларнинг меҳнаткашлари бу фильмларни кўриб, мамлакатнинг энг яхши колхоз ва совхозлари иш тажрибаси билан, қишлоқ хўжалиги соҳасида фан ва техника эришган энг сўнгги ютуқлар билан таниша оладилар.

КОМСОМОЛ АХБОРОТИ

Бугун республика комсомол-ёшлар якшанбалиги куни. Ленин комсомолининг шонли 60 йиллиги ҳамда В. И. Лениннинг РКСМ III съездида сўзлаган нутқининг 58 йиллигига бағишланган якшанбалик республикамиз комсомол-ёшларининг шижоат ва жасорат кўригига айланади. Қуйида комсомол якшанбалиги хабарлари билан танишасиз.

ЗАРБДОР ВАХТА

Андижон область комсомол ташкилотлари республика комсомол-ёшлар якшанбалигига пухта тайёргарлик кўрдилар. Область, шаҳар, район ҳамда бошланғич комсомол ташкилотларида ташкил этилган штаблар якшанбалик куни қилинадиган ишлар тадбирларини тузиб чиқди.

Якшанбаликда областнинг ҳамма комсомол-ёшлари иштирок этади. 185 мингдан зиёд йигит-қиз зарбдор меҳнат қилади. Улар пахта далаларида етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб оладилар, ўз иш дастгоҳларида меҳнат қиладилар. Минглаб ёшлар металл парчалари ва макулатура тўплайдилар.

Комсомол-ёшлар коллективлари шу куни бир ярим-икки ҳисса иш бажариш учун курашмоқдалар. Пахтаобод районидаги «Москва» колхозининг Х. Умарова бошлиқ бригадаси комсомол-ёшлари ўз коллективлари сафига космонавт-учувчилар А. Иванченков ва В. Коваленок ўртоқларни аъзо қилиб олдилар. Ёш пахтакорлар якшанбаликда улар учун ҳам ишлашга қарор қилдилар.

АЪЛО ВА СИФАТЛИ

«Республика комсомол-ёшлар якшанбалигида 77 минг йигит-қиз иштирок этади. 50 минг йигит-қиз пахта далаларида жавлон урадилар. 10 минг ёш ўз иш жойларида меҳнат қиладилар. Мингдан зиёд йигит-қиз эса комсомол зарбдор қурилишларида ишлайдилар». Бу рақамлар Сирдарё область комсомол комитетининг якшанбаликни ўтказиш штабидан олинди.

Область йигит-қизлари якшанбаликни меҳнат ва жасорат байрамига айлантириш учун курашмоқдалар. Ёшларнинг кучи билан 5 минг тонна «оқ олтин» терилади, 20 тонна металл парчалари тўпланади.

ЮКСАК СУРЪАТ

Қарши чўлида ташкил топган «ВЛКСМ XVIII съезди» совхози ёш пахтакорлари Ленин комсомолининг шонли 60 йиллиги нишонланадиган йилда катта зафар қучдилар. Улар пахта тайёрлаш давлат планини республикада биринчи бўлиб бажардилар. Куни кеча ВЛКСМ Марказий Комитети ёш пахтакорларни катта ғалаба билан табриклади ва ҳосилдорликни янада ошириш борасидаги ташаббусига зафарлар тилади.

Совхоз комсомол-ёшлари табрикка жавобан республика якшанбалигини зарбдор суръат билан ўтказишга аҳд қилдилар. Ёш пахтакорлар шу куни пахта хирмонининг янада баракали бўлишини таъминлайдилар.

ЯГОНА КОМПЛЕКСДА

Жиззахда асосий сув тақсимлагич саноат узелининг қудуғини барпо этиш тугади. Бу республиканинг энг ёш область маркази жанубишарқий чеккасида қуриш мўлжалланган объектлардан биридир. Сув тақсимлайдиган еттита қудуқ секундига 140 литр сув беради. Бу турли министрлик ва идораларнинг шу ерда қуриладиган 36 та корхона, ишлаб чиқариш базалари эҳтиёжини тўла қондиради.

«Узгипротяжпром» институти ишлаб чиққан объектлар ва инженерлик коммуникацияларининг лойиҳаси бўлғуси корхоналарни сув билан, айни пайтда газ, электр энергияси, иссиқлик билан марказлашган тартибда таъминлашни кўзда тутади. Бу ерда умумий узунлиги 14,5 километр келадиган битта умумий электр узатиш линияси қуриш, беш километр узунликда темир йўл шохобчаси чиқариш, кучли қозонхоналар қуриш мўлжалланади. Буларнинг ҳаммаси саноат узели қурилишини анча арзонлаштиради, норационал харажатларсиз иш кўриш имконини беради.

(ЎзТАГ).

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

БРИГАДА ПУДРАТИ УСУЛИДА

Сирдарё область матлубот жамиятлари союзининг автомобиль базаси шоферлари беш йиллик бошидан буён халқ хўжалигининг қарийб бир миллион тонна юкини ташиб бердилар. Улар шундай қилиб, уч йиллик ишлаб чиқариш топшириғини бажардилар. Бу маррага мажбуриятларда кўзда тутилганидек, СССР Конституциясининг бир йиллиги арафасида эришилди.

Хўжалик автомобилчилари Мирзачўлда биринчилар қаторида транспортда бригада пудрати усулини муваффақиятли ўзлаштирдилар. Бу уларга техникадан анча юқори унумли фойдаланиш, оқилона тузилган маршрутларни жорий этиш ва машиналарнинг бекор қатнашини имкони борича камайтиришда қўл келди.

Ҳозир 1978 йил ҳосилини ташишда базанинг энг яхши шоферлари Ю. Челбоев, У. Тожибоев, Б. Пак, Ю. Воробьев ва Т. Хидирназаров ўртоқлар жуда яхши меҳнат қилмоқдалар, улар ўзларининг шахсий беш йиллик топшириқларини бажариб қўйишган.

(ЎзТАГ).

БУГУН — ЎҚИТУВЧИЛАР КУНИ

ЖАМИЯТИМИЗ ФАХРИ

«Бахтимдан ўргилайки, умр бўйи меҳрибон ва яхши одамлар орасидаман. Ана шуларнинг бири менга мураббийлик, ўқитувчилик, устозлик қилган оқкўнгил, талабчан, тўғри сўз, адолатли, энг асосийси онадек меҳрибон Марям опа Исломовадир. Уруш йиллари биз, болалар уйида тарбияланувчилар учун меҳрибонлик ва ширин сўз ҳамма нарсадан қадрли эди.

Марям опа бизга хат танитиб, савод ўргатди. Меҳнатга ва нурран заминга меҳр-муҳаббат уйғотди, ҳеч бир киши бундай муҳаббатсиз бахтиёр бўлолмаслигини англатди. Ҳамма ишда у бизга намуна, ўрнак эди. Зарур пайтда ундан албатта жўяли, яхши маслаҳат олардик. Худди шу кишининг маслаҳати билан Тошкент тўқимачилик комбинатининг ФЗО мактабига ўқишга кириб, йигирувчи бўлдим. Ҳаётда ўз ўрнимни топишда тўғри йўл кўрсатган Марям опадан бир умр миннатдорман.

Башарти ўз фарзандларингизга қандай эзгу тилак тилайсиз деб сўрашса, шубҳасиз, уларнинг ҳаёт йўлида ҳам Марям опа сингари кишилар учрасин, деган бўлардим. Кенжа қизим Холида энг сермашаққат ва энг ажойиб касб — ўқитувчиликни танлаганидан, педагогика техникумида ўқиётганидан ич-ичимдан ғурурланиб қўяман».

Дарҳақиқат, Тошкент тўқимачилик комбинатининг донгдор ишчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева айтганидек, минглаб касблар орасида ўқитувчиликдан ҳам мўътабар, инсоний ва фахрли касб йўқ. Халқимиз ўқитувчиларга энг юксак ишонч билдириб, уларга ўз фарзандлари — ўз келажаклари тақдирини топшириб қўйибди. Бугун бутун мамлакатимизда ана шу олижаноб касб эгалари байрами зўр тантана билан нишонланади.

Ўқитувчилар ўзларининг анъанавий байрамларига ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш, истиқбол эгаларини ҳар тарафлама баркамол қилиб шакллантиришда янгидан-янги ютуқлар билан келдилар. Ҳар қандай тўй тўёнаси билан, байрамнинг файзи меҳнатнинг натижаси билан чиройли. Янги ўқув йили серқуёш республикамизда ҳам чинакам уюшқоқлик ва кўтаринки руҳ билан бошланди. 7391 мактабдаги қарийб 614 минг ўқувчини 200 мингдан зиёд педагог билимлар чашмасидан баҳраманд қилаяпти. Шу йилнинг ўзида биринчи бор дарсга кирган 14 мингдан ортиқ ёш ўқитувчининг аксарияти педагогик фаолиятини қишлоқ мактабларида бошлади. Юқори синфларда таълим бераётганларнинг кўпчилиги дипломли, бошланғич синф ўқитувчиларининг 47,3 проценти, умуман эса республика ўқитувчиларининг 87,7 проценти олий маълумотли эканлигини зўр мамнуният билан қайд этиш мумкин.

Бизда ўқитувчининг меҳнати, билим ва тажрибаси юксак қадрланади. У том маънода совет жамиятининг фахридир. Зиёкорларимиздан 13 минг киши ҳукуматимизнинг орден ва медаллари билан тақдирланган. Қарийб 18 минг ўқитувчи «Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси» нишони, 2700 га яқин маориф ходими «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган фахрий унвонга эга. Республикамиздаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари сафи Қорақалпоғистон АССР Қўнғирот шаҳридаги Бердах номли ўрта мактаб директори Хўжамберген Ниятбергенов, Андижон область Охунбобоев шаҳридаги 3-ўрта мактаб ўқитувчиси Евдокия Александровна Коломицева, Тошкентдаги 63-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртининг директори Рихситилла Ҳусанов, Бухоро область Ромитан районидаги Ф. Хўжаев номли ўрта мактаб ўқитувчиси Жума Шукуров сингари халқ маорифи машъаллари ҳисобига янада кенгайганлигини таъкидлаб ўтиш, айниқса, қувончлидир.

Жонажон партиямиз ва совет ҳукумати мактаб-маориф иши хусусида ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Қолаверса, совет воқелигининг ўзи бўлажак коммунизм бинокорларини баркамол қилиб тарбиялаш учун энг қулай шарт-шароитлар муҳайё қилганлиги сир эмас. Биринчи сентябрь арафасида ўғил ва қизларимизга 97 минг 560 ўринли 167 та янги мактаб биноси туҳфа этилди. Билим масканлари 8,2 миллион сўмлик мактаб мебеллари, шу жумладан 2 миллион 520 минг сўмлик мактаб парталари, 620 минг сўмлик болалар мебели, 530 минг сўмлик столлар олдилар. Ўқув кўргазма қуроллари ҳамда таълимнинг техника воситалари учун ўн миллион сўмдан ортиқ маблағ ажратилди. Эндиликда мактабларимиздаги фан кабинетлари кинопроекторлар, эпидиаскоп ва бошқа ўқув-техника воситалари билан мукаммал жиҳозланган. Деярли ҳамма ўрта мактабларда телевизорлар, киноаппаратлар ва магнитофонлар мавжуд. Ёғоч ва металл ишлаш, тикувчилик ва бошқа соҳалар бўйича юзлаб мактаб устахоналари ишлаб турибди. Ошхона ва буфетлар, медицина пунктлари ва тиш даволаш кабинетлари ўқувчилар хизматида. Кўплаб мактаблар эндиликда кабинет системасида ишламоқда. Ўқиш ва ўқитиш учун бу хилдаги афзалликлар фақат социализм шароитидагина бўлиши мумкин.

Мамлакатимизнинг социал ва иқтисодий ривожланишидаги ҳар бир янги босқичнинг, коммунизм жамияти қурилишидаги ҳар бир тарихий палланинг ўз долзарб масаласи, актуал ижтимоий вазифаси бор. Буни ўз қўлларига келажагимиз эгалари тақдири ишониб топширилган ўқитувчилар айниқса чуқур ҳис этадилар. Таълим-тарбия жараёни пировард натижада коммунистик жамиятнинг етук бинокорларини тайёрлашга хизмат қилади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек «Тарбиявий ишда икир-чикир нарса бўлмайди ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Чунки бу ўринда гап энг мураккаб ва масъулиятли иш тўғрисида — келажак бинокорларининг дили ва характерини шакллантириш тўғрисида, уларнинг қалби ва ақлини чиниқтириш тўғрисида бораётир!»

Кейинги йилларда қабул қилинган муҳим партиявий ҳужжатлар ҳам ўқитувчи ҳақидаги, халқ маорифини янада ривожлантириш тўғрисидаги оталарча ғамхўрлик билан йўғрилган. Худди шу боисдан КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Умумий таълим мактабларининг ўқувчиларига таълим, тарбия беришни ва уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори маорифчилар учун программ ҳужжат, муҳим дастуруламал бўлиб қолди. Қарорда ривожланган социализм халқ маорифини янада юксалтиришнинг муҳим вазифаларига тўхтаб ўтилган. Унда айтилишича «Мамлакатда умумий ўрта таълимга ўтиш амалга оширилган ҳозирги шароитда ўрта мактабларни битириб чиқувчилар ўқиш даврида фан асосларини чуқур билишлари ва халқ хўжалигида ишлаш учун меҳнат кўникмаларини эгаллаб олишлари, муайян касб танлашни ўрганишга бевосита яқинлашишлари лозим. Совет ўқитувчилари, ўқувчилар ва уларнинг ота-оналари мактабни ёшларни моддий ишлаб чиқариш соҳасида меҳнат қилишга, асосли равишда касб танлашга тайёрлашни яхшилаш сари кескин буриб юбориш зарурлигини чуқур англашлари керак».

Шу муносабат билан халқ ўқитувчисининг коммунизм бинокорлари — энг яхши анъаналар ворислари, коммунизмнинг юксак идеалларига содиқ кишилар тақдирини белгилашдаги мавқе ва масъулияти ҳар қачонгидан ҳам ортади. Маънавий ва моддий бойликларни яратувчи меҳнат моҳир муаллим қўлида малакали тарбия воситаси бўлиб хизмат қилиши мумкин. Ўқитувчиларимиз буни чуқур идрок этмоқдалар ва совет мактабининг меҳнат-политехника бирлигини амалга ошириб, мактаб ўқувчисини синф партасиданоқ актив ижтимоий фаолиятга тайёрламоқдалар.

Умумхалқ байрами — ўқитувчилар куни бу йил мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси ўтаётган ва «оқ олтин» диёрининг пахтазорларида йиғим-терим кун сайин авж олаётган дамларда нишонланмоқда.

Республикамиз маорифчилари совет ўқитувчисининг мартабасини баланд, меҳнатини қадрли қилган, самарали ишлаши, ижодий изланиши, маънавий бойиши учун ҳамма имкониятларни яратиб берган партиямизга, давлатимизга бугун яна бир карра қизғин миннатдорчилик туйғуларини изҳор этиб, КПСС XXV съездининг, Ўзбекистон Компартияси XIX съездининг халқ маорифи соҳасидаги қарорларини муваффақиятли бажариш учун барча совет халқи билан биргаликда ўз куч ва билимларини сарфлайверадилар, деб қатъий ишонч билдирамиз.

И. МУМИНОВ,
Ўзбекистон ССР маориф министрининг ўринбосари.

Тошкент шаҳридаги Т. Шевченко номли 110-ўрта мактабда таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган. Суратда: мактаб ўқитувчиси Дилором Усмонова ўқувчилар даврасида.

А. Тўраев фотоси.

СИЁСИЙ АДАБИЁТ НАШРИЁТИДА ЧОП ЭТИЛДИ

«КПСС» справочниги босмадан чиқди. Китобда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси тарихининг асосий босқичлари тўғрисидаги материаллар бор. Унда партиянинг съездлари ва конференциялари, Марказий Комитет Пленумлари ҳақидаги маълумотлар, КПСС ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятининг асосий йўналишлари, унинг социализм ва коммунизм қурилишидаги раҳбарлик роли тўғрисидаги материаллар эълон қилинган. Справочник охирида энг муҳим воқеаларнинг саналари келтирилган.

Справочник Сиёсий адабиёт нашриётида босиб чиқарилган. (ТАСС).

ЁШЛАРНИНГ КАСБ ТАНЛАШИ БЎЙИЧА КЕНГАШДА

Ўтган куни ёшларнинг касб танлаши бўйича Республика идоралараро кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлди. Мажлисни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева олиб борди.

Кенгаш Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг умумий таълим мактаблари ва ҳунар-техника билим юртларини тамомлаган ёшларнинг касб танлаши, уларни ишга жойлаштириш соҳасида министрлик амалга ошираётган ишлар ҳақидаги ахборотини тинглади. Шунингдек, Андижон область ижроия комитетининг ёшларнинг касб танлаши, уларни ишга жойлаштириш ва ишлаб чиқаришга мослаштириш соҳасидаги иши, Нукус шаҳар касб танлаш бўйича идоралараро кенгашининг Нукус шаҳри ёшлари ўртасида олиб бораётган ишининг самарадорлиги ҳақидаги докладлари тингланди.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

МАИШИЙ МАВЗУДА

МАТЛУБОТЧИЛАР — ПАХТАКОРЛАРГА

Ўзбекистон матлубoтчилари республикамизнинг барча меҳнаткашлари қатори КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бокудаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Барча кооператив ташкилотлари беш йилликнинг уч йили планларини муддатидан илгари бажариш, СССР Конституциясининг бир йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдирмоқдалар. Юзлаб магазинлар ва умумий овқатланиш корхоналари, ўнлаб кооператив ташкилотлари беш йилликнинг уч йили планларини уддалаганликлари тўғрисида рапорт бермоқдалар.

КПСС Марказий Комитети июль ((1978 йил) Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, тайёрлов ходимларимиз ҳам меҳнатда зўр зафар қучдилар.

Кейинги йилларда Ўзбекистон кооператорлари партия ва совет ташкилотларининг кундалик ёрдами туфайли қишлоқ меҳнаткашларига савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш, кооператив савдони ривожлантириш ва унинг маданиятини юксалтириш борасида маълум муваффақиятларга эришдилар.

Бу йилнинг саккиз ойи мобайнида қишлоқ аҳолисига пландагидан 28 миллион сўмлик кўп товарлар сотилди. Қорақалпоғистон Автоном Республикаси матлубот союзи, барча область матлубот союзлари, кўпчилик кооператив ташкилотлари ва савдо корхоналари саккиз ойлик товарооборот планларини бажардилар.

Шу кунларда республикамизда қайноқ ҳаёт ҳукмрон. 5 миллион 700 минг тонналик улкан пахта хирмони учун кураш авж олмоқда. Матлубот ходимлари олдида эса пахтакорларга намунали савдо хизмати кўрсатиш, уларнинг унумли меҳнат қилишлари ва дам олишлари учун тегишли шароит яратиш вазифаси турибди.

КПСС Марказий Комитети июль Пленумида Л. И. Брежнев бу йилги ҳосилни йиғиб-териб олиш вазифалари тўғрисида гапира туриб: «Ҳар бир килограмм тайёр маҳсулотни сақлаш ва истеъмолчига етказиб бериш ҳам муҳим вазифадир. Бунда тайёрлов, савдо, транспорт ташкилотларининг, қайта ишлаш корхоналарининг пухта, батартиб, виждонан ишлашига кўп нарса боғлиқ, негаки, ғоят зўр меҳнат билан бунёд этилган қимматли ва халққа керакли маҳсулотлар унинг қўлидан ўтади», — деб таъкидлади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг бу кўрсатмасини матлубот кооперацияси ходимлари аҳолига савдо хизматини намунали ташкил этишда ўзларига жанговар программа қилиб олдилар. Бу йилги об-ҳаво қийинчиликларига қарамай қишлоқ хўжалик ходимларининг фидокорона меҳнатлари туфайли мўл ҳосил етиштирилди. Кооператорлар олдида ҳам янада мураккаброқ, янги вазифалар турибди. Шунинг учун ҳам қўшимча чоралар ва тадбирлар белгиланди. Баҳор мавсумида чигит экиш ва ғўзани парвариш қилиш даврида савдо ва умумий овқатланиш корхоналари баъзи кунлари далаларда кеча-ю кундуз хизмат қилдилар. Шу даврда бевосита далаларда 1200 дан ортиқ автомагазин ишлаб турди. 2500 сотувчисиз дўкон очилди. Илғор колхозчилар, механизаторлар, совхоз ишчиларини рағбатлантириш учун 80 минг дона совға тайёрланди ва сотилди.

Йиғим-терим авж олган шу кунларда колхоз ва совхозлар бригадалари, дала шийпонларида 6000 га яқин сотувчисиз дўкон ишлаб турибди. Бу пахтакорлар кундалик зарур маҳсулотларни ва товарларни шу ернинг ўзида сотиб олишларига имкон бермоқда.

Бевосита колхоз ва совхозлар далаларига, бригадаларига колхоз правлениелари ва совхозлар дирекциялари билан келишилган графиклар ва маршрутлар бўйича 1700 автомагазин қатнамоқда. Улар нон ва бошқа товарларни сотиш билан бирга, теримчилардан зарур товарларни олиб келиш ва сотиш учун буюртмалар қабул қилмоқдалар.

Дала шийпонларини жиҳозлаш учун 200 минг метрдан ортиқ қизил алвон сотилди. Сиёсий, қишлоқ хўжалик, бадиий адабиётдан иборат 9500 библиотечка тайёрланди.

Ҳар бир пахта заводи ва пахта тайёрлаш пунктида ошхоналар, буфетлар ва чойхоналар кеча-ю кундуз ишлаяпти. Уларда иссиқ овқат, чой, нон, кондитер маҳсулотлари, хўл мева, қовун-тарвуз сотилмоқда. Айниқса, Андижон область Олтинкўл ва Бўз районлари матлубот жамиятлари, Бухоро область Қоракўл ва Ромитан районлари матлубот жамиятлари, Жиззах область Дўстлик райони матлубот жамияти, Қашқадарё область Ғузор ва Ульянов районлари матлубот жамиятлари, Сурхондарё область Шўрчи район матлубот союзи ва Ангор район матлубот жамияти, Наманган область Тўрақўрғон район матлубот жамияти, Фарғона область Қува район матлубот союзи далаларида савдони намунали уюштирганлар. Бу йил пахта кеч етилганлигини ҳисобга олиб, кооператив ташкилотлари савдо базалари ва тармоқларига кўплаб иссиқ кийим ва пойафзал келтирилди. Матлубот кооперацияси магазинлари ва омборларида ҳозирги кунда 800 минг кирза этик, 150 минг пахтали куртка, 50 минг пахтали шим, 150 минг қулоқчин, 2 миллион жуфтдан ортиқроқ калиш тўпланган. Пахтани қуритиш учун 40 минг тонна кўмир ғамлаб қўйилди. Энг яхши теримчилар ва механик-ҳайдовчиларни рағбатлантириш учун совға буюмлари тайёрланмоқда.

Пахта йиғим-терими даврида қишлоқ аҳолисига ҳаммаси бўлиб 900 миллион сўмлик ,шу жумладан ипакли газмол, чит ва жун газмоллар ва гилам маҳсулотлари, радиоприёмниклар, радиола, телевизор, мотоцикл, енгил автомобиллар ва чинни идишлар сотилади.

Чорвадорларга савдо хизмати кўрсатишни ташкил этишга ҳам матлубoтчиларимиз тайёргарлик кўришмоқда. Узоқ яйловлардаги чўпонлар ва уларнинг оилаларига чорва қишлови мавсумида сотиш учун ун, чой, қанд, ўсимлик мойи, кондитер ва макарон маҳсулотлари ва бошқа озиқ-овқат ҳамда саноат товарлари, сабзавот, картошка ғамлаб қўйиляпти. Иссиқ кийимлар ҳозирланмоқда.

Ўзбекистон кооператорлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини бажара бориб, беш йилликнинг икки йили ва шу йилнинг саккиз ойи халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этдилар.

Кооператив савдони комплекс рационализациялаш бўйича ўтказилган тадбирлар аҳолига савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш ва такомиллаштиришга маълум даражада ижобий таъсир кўрсатди. Кооператив савдони комплекс рационализациялаш тўғрисида ўтказилган Бутуниттифоқ семинари катта аҳамиятга эга бўлди. Бу семинар «Центросоюз» правлениеси ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети томонидан шу йил республикамизда ўтказилган эди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев комсомолнинг XVIII съездида сўзлаган нутқида савдонинг совет кишилари турмушидаги муҳим аҳамиятини, уларнинг кайфиятига, саломатлигига ва унумли меҳнат қилишига таъсир кўрсатишини таъкидлади. Шу билан бирга бу соҳадаги камчиликларни ҳаққоний кўрсатиб берди. Бу камчиликларни дарҳол бартараф этиш учун «Ўзбекбирлашув» правлениеси Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети билан ҳамкорликда матлубот кооперацияси ёш ходимларининг республика активи йиғилишини ўтказди. Унда қишлоқ аҳолисига савдо хизматини яхшилаш чоралари ва вазифалари, ёшларни матлубот кооперацияси ишига жалб этиш масалалари муҳокама этилди.

Республикамиз кооператорлари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, қишлоқ меҳнаткашларининг унумли ишлашлари учун барча зарур чораларни кўрадилар. Улар 5 миллион 700 минг тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этиш учун курашаётган пахтакорларга энг яқин кўмакдош бўладилар.

М. ҲАСАНОВ,
«Ўзбекбирлашув» правлениесининг раиси.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ. Нарпай районидаги Ислом шоир номли совхозда моҳир механизаторлар кўп. Улар пешона тери эвазига етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини машиналар билан теришга аҳд қилишган. Сафар Тошматов ва Усмон Мустафоевлар мавсумда 300 тоннадан «оқ олтин»ни агрегатлар бункеридан тўкиш иштиёқида иш бошладилар. Суратда: илғор механизаторлардан С. Тошматов ва У. Мустафоев ўртоқлар. Р. ҒАФУРОВ фотоси (ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАМИЗДА

В. И. ЛЕНИННИНГ БУЮК МЕРОСИ

БКПнинг «Партиздат» нашриёти В. И. Лениннинг 55 томлик Тўла Асарлар тўпламини болгар тилида нашр этишга тайёрлади. Бу нашр жаҳон пролетариати йўлбошчисининг қарийб 9 минг асарини ўз ичига олади. Мингдан зиёд ҳужжат Болгарияда биринчи марта босмадан чиқарилади. Асарлар тўпламига қўшимча тарзда уч китобдан иборат справочник нашр этилади. Асарлар тўплами беш йил мобайнида чоп қилинади.

Болгарияда В. И. Ленин асарларининг нашр этилиши ва тарқатилиши революцион ҳаракат билан, Болгария Коммунистик партиясининг тарихи билан чамбарчас боғлангандир. В. И. Ленин асарлари мамлакатда 1917 йилдан олдин нашр этила бошлаган эди. Халқ ҳокимияти йиллари мобайнида БХРда В. И. Ленин асарлари қарийб уч миллион нусхада нашр этилди.

БКП Марказий Комитетининг органи «Работническо дело» газетаси шу муносабат билан бундай деб ёзади: «В. И. Лениннинг 55 томга кирган асарлари, у революцион назарияга, марксизм хазинасига жуда катта ҳисса қўшганлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир. В. И. Лениннинг буюк ғоявий-назарий мероси — коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг, бутун тараққийпарвар инсониятнинг энг қимматли бойлигидир».

(ТАСС).

АФРИКАНИНГ МУҲИМ ПРОБЛЕМАСИ

ДОРУС-САЛОМ, (ТАСС). Африка мамлакатларида озиқ-овқат етиштиришни кўпайтириш ерислоҳотини ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш программаларини амалга ошириш масалалари шу кунларда Танзаниянинг Аруша шаҳрида ўтказилаётган ВМТ озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик ташкилоти (ФАО) X регионал конференцияси қатнашчиларининг диққат марказида турибди. Африкадаги 40 мамлакатдан салкам 200 делегат, Африка бирлиги ташкилотидан кузатувчилар ва миллий озодлик ҳаракатларининг вакиллари ана шу анжуманга келишди.

Конференцияда тарқатилган ФАО докладида таъкидлаб ўтилганидек, Африка мамлакатларида озиқ-овқат соҳасидаги аҳвол жаҳоннинг бошқа районларидагига нисбатан ночорроқдир. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ҳозирча кўпайиб бораётган аҳолининг талаб-эҳтиёжларини таъминламаяпти. Бунга яна табиий офатлар — қурғоқчиликлар, сув тошқинлари, шунингдек чигиртка ҳужумларининг ҳалокатли оқибатлари таъсирини ҳам қўшиш керак. Бу офатлар Нигер, Мали, Чад, Гана, шунингдек Африка мугузи мамлакатларидаги аҳволга айниқса жиддий таъсир ўтказмоқда.

Аруша конференциясининг қатнашчилари озиқ-овқат проблемасининг муҳимлигини назарда тутиб, қишлоқ хўжалигига давлат йўли билан қўшимча капитал маблағлар ажратиш, аграр ишлаб чиқаришнинг ярим натурал типидан замонавий, юксак товарли ишлаб чиқаришга ўтиш, ички ресурслардан кенгроқ фойдаланиш зарурлигига, айниқса эътиборни жалб этади.

СОВЕТ ТАКЛИФЛАРИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

Совет Иттифоқининг қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва ядро уруши хавфини йўқотишга қаратилган конкрет таклифлари БМТ Бош Ассамблеясининг сессиясида қизғин маъқулланмоқда. Жаҳон ҳамжамияти бу таклифларни Совет Иттифоқининг кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш, қуролсизланиш ва жаҳонда рўй бераётган ижобий жараёнларга путур етказишга уринаётган Ғарбдаги агрессив кучларни жиловлаб қўйишга қўшаётган салмоқли ҳиссаси деб ҳисобламоқда.

Польша Халқ Республикаси, деди ПХР ташқи ишлар министри **Э. Войташек,** қуролланиш пойгасини тўхтатишнинг амалий йўллари хусусида ҳамма масалаларни қамраб олган энг муҳим таклифларни қизғин табриклайди. Совет Иттифоқи бу таклифларни БМТ Бош Ассамблеясининг яқинда ўтказилган ва қуролсизланишга бағишланган махсус сессиясида ўртага қўйган эди. Биз Совет Иттифоқининг ядро қуроли бўлмаган давлатлар хавфсизлигининг гарантияларини мустаҳкамлаш ҳақида халқаро конвенция тузиш тўғрисидаги муҳим таклифини ҳам тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганимизни билдирамиз. Бу — қуролсизланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланишга қўшилган янги ижобий ҳиссадир. ПХР делегациясининг бошлиғи социалистик Польша ҳукумати номидан халқларни тинчлик руҳида тарбиялаш ҳақидаги декларация лойиҳасини БМТнинг маъқуллаши учун тақдим этди.

Финляндия ташқи ишлар министри **П. Вяюрюнен** бундай деди: Финляндия ҳукумати ядро қуроли бўлмаган давлатлар хавфсизлигининг гарантияларини мустаҳкамлаш ҳақида халқаро конвенция тузишни таклиф этган совет ҳукуматининг янги ташаббусини зўр иштиёқ билан кутиб олди. Финляндия ядро қуроли бўлмаган мамлакатлар ўзларига қарши ядро қуролини ишлатмаслик тўғрисида ядро қуролига эга бўлган давлатлардан халқаро ҳуқуқий гарантиялар олишлари ҳаққоний ва оқилона бир иш, деб ҳисоблайди.

Ғарбдаги бир қанча мамлакатлар вакилларининг нутқларида ҳам муайян доираларнинг жаҳонни «совуқ уруш»нинг ташвишли даврга қайтариш ва қуролланиш пойгасини авж олдириш йўлидаги уринишларига зарба берилганлиги эътиборга сазовордир. Шарқ билан Ғарб ўртасидаги кескинликни юмшатиш жараёни, деб таъкидлади Австрия ташқи ишлар министри **В. Пар,** аввалгидек ҳозирда ҳам «халқаро ҳаётнинг асосий омилидир».

Блокларга қўшилмаган ва ривожланаётган кўп давлатларнинг вакиллари СССРнинг мустамлакачилик ва ирқчиликни бутунлай ва тамомила тугатиш ҳақидаги даъватини қўллаб-қувватладилар. «Перу янги ва эски мустамлакачилик ҳамда ирқий камситиш қолдиқларини тугатиш йўлидаги миллий озодлик ҳаракатларини қўллаб-қувватлайди», деди бу мамлакатнинг ташқи ишлар министри **Х. Пуэнте Радбилл.** Конго Халқ Республикасининг ташқи ишлар министри **Т. Обенга** империализмнинг Африкадаги кирдикорларини қаҳр-ғазаб билан қоралаб, мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги тарихий декларацияни тўлиқ амалга ошириш жуда зарур эканлигини айтди.

ХХР ташқи ишлар министри **Хуан Хуанкиг** нутқи кўп делегатларни ғазаблантирди. У НАТО сиёсатдонлари билан бир ёқадан бош чиқариб, қуролланиш пойгасини авж олдиришни ва халқаро кескинликни янада кучайтиришни ёқлаб чиқди. Унинг Совет Иттифоқига ва бошқа социализм мамлакатларига нисбатан душманлик руҳи билан суғорилган ва туҳматдан иборат бўлган гаплари буюк давлатчилик, гегемончилик йўлини ўтказиб келаётган ҳозирги Хитой раҳбарларининг хатти-ҳаракатлари Осиёда ва бутун жаҳонда тинчлик ишига жуда катта хавф туғдираётганлигини яна бир марта тасдиқлади.

Индонезия ташқи ишлар министри **М. Кусумаатмажа** мунозарада сўзга чиқиб, бундай деди: Шарқи-Жанубий Осиёда тинчлик ўрнатиш ва кескинликни бартараф қилиш бу райондаги барча давлатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади. Осиё халқлари, деб таъкидлади у, ўз куч-ғайратларини миллий реконструкциялаш ва тараққиёт вазифаларини бажаришга сарф қила олишлари учун тинчлик ва хавфсизлик вазиятида яшашни истайдилар.

В. МАТЯШ,
Ю. РОМАНЦОВ.
(ТАСС).

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ҲАММАНИНГ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Таниқли давлат ва жамоат арбоблари, чет эл матбуоти Совет Иттифоқининг БМТ Бош Ассамблеяси сессиясида илгари сурган янги таклифларини шарҳлаб, совет ташқи сиёсатининг тинчлик, кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш борасидаги йўли қатъий ва изчил йўл эканлигини таъкидламоқдалар. Кўп мамлакатларда баён этилган фикрларга кўра, совет таклифларини кўпчилик яхши англаб, қўллаб-қувватламоқда, деган хулосани чиқариш мумкин. Чехословакиянинг **«Руде право»** газетаси бу таклифлар билан танишиб чиққан барча кишиларда ана шу янги ташаббус кучли таассурот қолдирди, деб таъкидлайди. БМТ Бош секретари К. Вальдхайм Совет Иттифоқининг янги ташаббусини урушнинг олдини олиш манфаатларига мос бўлиб тушадиган жуда муҳим ташаббус деб атади. Совет таклифлари, деб ёзади **«Хоройя»** газетаси (Конакри), Совет Иттифоқи ядро қуроли бўлмаган давлатлар кенг доираларининг ниятлари ва орзу-тилакларини яхши тушуниб олганлигини исбот қилади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико сессияда сўзлаган нутқида мамлакатимизнинг қуролланиш пойгасини тўхтатишдан иборат яхлит бир программаси борлигини яна бир марта яққол кўрсатиб берди. Бу программа бир неча ой илгари БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган махсус сессиясига тақдим этилган эди. Бу программада ядро қуролини тарк этишга катта ўрин берилган. Бунинг боиси шуки, ҳамманинг эътироф этишича, ядро қуроли билан қуролланиш пойгаси тинчликка жуда катта хавф туғдирмоқда.

Совет Иттифоқи бу сессияда иккита янги конкрет таклифни ўртага қўйди. «Ядро қуроли бўлмаган давлатлар хавфсизлигининг гарантияларини мустаҳкамлаш ҳақида халқаро конвенция тузиш тўғрисида»ги масала дарҳол кўриб чиқилиши лозим бўлган муҳим масала сифатида ўртага қўйилади. Ядро қуролига эга бўлган давлатларнинг ядро қуроли бўлмаган ва битимга қатнашадиган мамлакатларга нисбатан ядро қуролини ишлатмаслик ва бу қуролни ишлатиш билан таҳдид қилмаслик юзасидан оладиган мажбурияти ана шу конвенцияга асос қилиб олиниши керак. Ядро қуроли бўлмаган ва битимда қатнашадиган мамлакатлар бундай қуролни ишлаб чиқармасликлари, сотиб олмасликлари ёки ўз территорияларида бу қуролга эга бўлмасликлари шарт. Бу эса ядро можаросининг келиб чиқиш хавфини камайтиришга ва жаҳондаги умумий вазиятни яхшилашга ёрдам берган бўлур эди.

Ҳозирги вақтда ядро қуроли бўлмаган давлатларнинг территорияларида ядро қуролини жойлаштирмаслик тўғрисидаги совет таклифи ҳам шу мақсадларга хизмат қилади. Ядро қуроли бўлмаган давлатларнинг ҳаммаси бу қуролга эга бўлмаган мамлакатларда уни жойлаштирмаслик ҳақида бамаслаҳат бир қарорга келганида халқаро аҳдномалар тузилишига эришиш қийин бўлмас эди. Совет Иттифоқи эса бунга тайёр эканлигини билдирди.

Планетамиздаги барча кишиларни тўлқинлантираётган проблемаларга тааллуқли бўлган совет таклифлари конкретлиги, халқаро муносабатлар ривожи ҳозирги босқичнинг имкониятларини реал ҳисобга олаётганлиги билан ажралиб туради. Шунинг учун ҳам бу таклифлар энг ваколатли халқаро анжуманнинг ва барча мамлакатларнинг зўр диққат-эътиборини ўзига жалб этганлиги бежиз эмас.

ҚАТЪИЙ ЗАРБА

АҚШ давлат секретари С. Вэнс Яқин Шарққа қилган сўнгги сафарида бу райондаги баъзи давлатларга Кэмп-Дэвидда тузилган ва арабларга қарши қаратилган битимни маъқуллатишга уринган бир пайтда Сурияниг пойтахти Дамашқда сабот-матонат ва қаршилик кўрсатиш фронтида қатнашувчи мамлакатлар — Сурия, Жазоир, Ливия, Демократик Яман раҳбарлари, шунингдек Фаластин Озодлик ташкилоти раҳбарларининг кенгаши бўлди.

«Нью-Йорк таймс» газетаси бу сафар ҳақида умидсизлик билан: «Араблар — Кэмп-Дэвид битимларидан хафсалалари тамомила пир бўлганлигини ва уларни умуман барча араб мамлакатларининг ишига катта зарба деб ҳисоблаётганликларини намойиш қилдилар», — деб ёзди.

Айни вақтда Дамашқ кенгашининг натижалари араб мамлакатлари Яқин Шарқ танглигини кенг кўламда ва адолатли тарзда бартараф қилиш йўлидаги курашни давом эттиришга интилаётганлигини тасдиқлайди. Бу кенгашнинг қатнашчилари ўзларининг сиёсий баёнотида Кэмп-Дэвидда тузилган битимларнинг қонуний эканлигини тан олишдан воз кечибгина қолмай, барча араб давлатларини бу битимга қарши, Садатнинг таслимчилик сиёсатига қарши қатъий кураш олиб боришга ҳам даъват этдилар. Дамашқда, жумладан, Миср билан дипломатия муносабатлари узилганлиги, Садат режими иқтисодий жиҳатдан бойкот қилинганлиги, араб мамлакатлари иттифоқининг штаб-квартирасини Қоҳирадан бошқа жойга кўчириш нияти борлиги эълон қилинди.

Сабот-матонат ва империализм, сионизм ҳамда араб реакциясининг қора ниятларига қарши ҳаракат миллий фронтини вужудга келтириш тўғрисида қабул қилинган қарор кенгашнинг энг муҳим якунларидан бири бўлди. Бунда гап, араб шарқи тараққийпарвар кучларининг Яқин Шарқ проблемасини адолатли ҳал этиш йўлидаги курашда кенг кўламда жипслашишга интилаётганлиги тўғрисида боряпти. Миллий фронт олдига қўйилган асосий вазифалар ҳам шуни кўрсатиб турибди. Бу вазифалар — социал ва иқтисодий тараққиёт манфаатларини кўзлаб, арабларнинг бирлиги учун курашдан, Фаластин араб халқининг суверен ҳуқуқларини ва унинг бирдан-бир қонуний вакили бўлмиш Фаластин озодлик ташкилотини тўла-тўкис ва сўзсиз қўллаб-қувватлашдан, арабларнинг империализм, сионизм ва реакция кучларига қарши курашини доим қўллаб-қувватлаб келаётган Совет Иттифоқи билан ҳамда социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан дўстона муносабатларни мустаҳкамлашдан иборат.

И. ЛАПИЦКИЙ,
С. СТОКЛИЦКИЙ.
(ТАСС).

ТОЖСИЗ ҚИРОЛ

ПАМФЛЕТ

Расмий жиҳатдан олганда, у ҳеч қандай ҳукмдор эмас. «Эркин дунё»нинг бирон-бир давлат муассасасига сайлаб ҳам қўйилмаган. Лекин унинг довруғи капитал дунёсида маълум ва машҳур. Ана, тожсиз қирол келяпти, дейишса одамлар дағ-дағ титрашади. Унинг қаҳрига йўлиқмаслик учун ўзларини дўзахнинг лахча чўғ бўлиб ёниб турган нақ тубига ташлашади. Яқинда Америка Қўшма Штатларининг «Озодлик фонди» уни «Америка дўстлик медали» билан тақдирлади. Ғарбий Германия матбуотининг тожсиз қиролига ҳақиқий давлат ва жамоат арбобларига кўрсатиладиган иззат-икром бажо келтирилди. Бундан ғоят таъсирланиб кетган қаҳрамонимиз кўзларига ёш олиб, Техаснинг собиқ губернатори Жон Конэлли ҳамда Американинг Ғарбий Берлиндаги собиқ коменданти Фрэнк Хаули қўлларини ўпди, дунёда дўстликни барқарор этиш учун бундан буён ҳам жонимни аямай курашавераман, деб оғзидан кўпик сочиб тантанали ваъда берди.

Шу воқеа муносабати билан ғарбдаги сариқ иблис матбуоти саҳифаларида бири-биридан ғаройиб овозалар тарқатилмоқда. Аксель Цезарь Шпрингернинг номи газеталардан тушмай қолди. Бу газеталарни қунт билан кузатган кишида беихтиёр тожсиз қирол деганлари нақ кабутардек беозор авлиё-ку, лекин замондошлари унга етарли баҳо беришолмаётган экан, деб ўйлаши мумкин.

Одамларда ана шундай таассурот қолмасин деб унинг ҳақиқий афт-анғорини бутун тафсилоти билан ошкор этишга журъат этдик. Келинг, биргаликда Ғарбий Берлиннинг Кохштрассе кўчасида чўққайиб турган осмонўпар бинога кирайлик.

Мулозимлар хорижий меҳмонни подшонинг кўшки аркига бошлаб киргандай, унсиз ҳамроҳ бўлиб ўн саккизинчи қаватга олиб чиқишади. Мулозимлар — тожсиз қиролнинг муҳаррирлари, концернларининг шарҳловчилари узларини бамисоли шу уйнинг хўжайинларидай ҳис этишади. «Биз биргаликда ўйлаймиз, биргаликда ғояларимизни рўёбга чиқарамиз, чунки биз қалин дўст ва маслакдошлармиз» дейишади. Маошларидаги фарқни айтмасангиз, улар ҳақиқатан ҳам тенг ҳуқуқли ҳамтовоқлардир.

Ғарбий Берлин полициясининг духовой оркестри комиссар раҳбарлигида бавар халқ қўшиқларини нақ карнай пардалари ёрилиб кетгудай ижро этади. Оркестр қанчалик шовқин-сурон кўтарса, тожсиз қиролнинг руҳи шунчалик кўтарилармиш. Ҳа, кайфияти байрамона эканлигини Англиянинг «Ван Хойзен» фирмасидан ҳозиргина самолётда келтирилган тим қора костюми, ихчам гавдасини тўла қилиб кўрсатувчи нимранг кўйлагидан ҳам кўриниб турибди. Ёши элликлардан анча ошиб қолган тожсиз қиролнинг тенгқурлари аллақачон тўлишиб, одамлар орасида ўзларини оқсоқоллардай тутиб, одми бўлиб юришади. Лекин тожсиз қирол аввалгидек озғин ва чаққон. Унинг мухолифлари киноя қилиб бундай дейишади: «Шу ёшга кириб тўрт марта уйланиб, яна шунча марта ажралишнинг ўзи бўладими. Уларнинг харажаси қандай қилиб жир битирсин?» Устига-устак чопқир отлар унинг измида, ортиқча эт қўймаслик учун ҳамма нарсага тайёр.

— Ниҳоят икки мингта ходимим бор. Кунига 800 минг нусха газета тарқалади, ойига 2370 тонна қоғоз сарфланади, — дейди камтарлик билан меҳмонларга.

Аммо Акселнинг шу кунларга етиб келиши осон бўлмади. Бундай мартабага эришиш учун не-не одамларнинг белини букди. Ҳатто Аденауэрдек калондимоғ канцлернинг ишончли одамига айланиб олди.

Ўн олти ёшида мактабни битирибоқ, отасининг босмахонасига шогирд тушди. Ҳарф теришни, газета босишни, бухгалтерия ишлари юритишни, хуллас босмахона хўжалигини ўрганиб олди. Газета репортёри сифатида дастлабки ёзган хабарида Гитлернинг Гамбургга ташриф буюришини ёритди. Тез орада иши юришиб, газетанинг масъул секретари, редактор ўринбосари даражасига кўтарилди. Жаҳон уруши бошланганида ота-бола Шпрингерлар ношир ва журналист сифатида танилиб қолган эди.

Уруш йилларида тажовузкор миллат руҳига мос равишда «Европа — бизнинг Ватанимиз» сериясида қатор мақолалар ёзди. Шу йиллари «фюрер солдати» номини сидқидилдан оқлашга интилиб, урушнинг сўнгги кунларигача Гитлерга содиқ қолди. Ниҳоят 1945 йил 9 апрелга ўтар кечаси иттифоқчиларнинг Гамбургга ташлаган бомбаси газета уйини ўчирди.

Аммо Шпрингернинг овози ўчмади. Ҳамкасблари очнаҳор юрганида инглиз комендатурасига таржимон керак бўлиб қолди. Унча ҳам кўп ўтмай хўжайинларининг ишончини қозониб, бирданига иккита журнал нашр қилиш ҳуқуқини олди. Шу пайтдан бошлаб яна унинг омади юришиб кетди. Ўз номини машҳур қилиш учун ҳеч нимадан тоймади. Ҳатто маблағини совурган пайтлари ҳам бўлди. Ақалли «Гамбургер абендблат» газетасининг яратилиш тарихини эсланг. Газета ходимлари бутун маҳоратини ишга солиб, оз эмас, кўп эмас — ўттизта сонини чиқарса-ю, ноширга ёқмай юлдуз кўрмай жон берса-я. Ниҳоят 1948 йил 14 октябрда газетанинг биринчи оммавий сони босилиб чиқди. Унда Шпрингернинг «Газетхон атиги бир нарсани мутлақо қилмаслиги керак — у сира-сира ўйламаслиги лозим» деган ғоясига тўла мос келди. Газета чиққан куни шаҳар мактабларининг ўқувчиларига газета рекламаси ёзилган оқ-яшил байроқчалар, ўткинчиларга эса тухум улашилди. Бир йил ичида унинг тиражи 400 минг нусхадан ошиб кетди. Газета ўзини «Гамбург аҳолисининг виждони» деб эълон қилиб, не-не лўттибозликларни амалга оширмади. Газетанинг обрўси деб одамларга бепул озиқ-овқат, пойафзал тарқатилди. Баҳорнинг биринчи куни эса Гамбургга бойчечаклар олиб келиниб, студентлар Шпрингернинг раҳбарлигида барча йўловчи аёлларга совға қилишди.

Ҳар чоршанба куни шаҳар кўчаларида газета муҳаррирларидан бири — Лош деган кимса айланиб юради. Кимки уни бир кўришдаёқ таниб олса, ўша одамга 100 марка мукофот бериладиган бўлди. Тўғри, бундан олдин газетада унинг сурати ва исми-шарифи эълон қилинганди. Бугина эмас, уйланаётган куёв редакцияга телефон қилса, газета рамзи туширилган машина дарҳол бахтиёр келин-куёвларни черковга бепул олиб бориб, никоҳ ўқилгач, уйларига элтиб қўйиши мумкин бўларди. Бирор нарсадан хафа бўлган газетхон редакцияга телефон қилса, психологик консультант унга мушкул аҳволдан чиқиш йўлини кўрсатиб берарди.

Буларнинг ҳаммасини тожсиз қирол ўйлаб чиқарган эди. Тез орада Аксель Шпрингер «Гамбург матбуотининг биринчи лорди» бўлиб олди. Энди унинг одатлари ҳам ўзгарди. Зўр бериб ўзини ёш олиб юриш машқига киришиб кетди. Ўзини ғоят билимдон кўрсатиб, Чайковский мен севган энг машҳур композитор деб мақтаниш одатини чиқарди.

Гамбургнинг биринчи лорди энди бутун Германия учун пишиб етилди. 1952 йил 24 июнда ГФРнинг кўчаларида янги газета — «Бильд цайтунг» пайдо бўлди. Ўша куни газетанинг ҳамма сони бепул тарқатилди. Эртадан бошлаб 10 пфеннигдан сотилажаги писанда қилиб қўйилган эди. Газета Федератив Республиканинг 68 минг киоскасига сиғмай қолди. Поездда, завод йўлагида, трамвай бекатида, йирик магазинлар ёнида сотиладиган бўлди. Бугунги кунда барча газетхонларнинг 11 проценти — салкам 5 миллион киши ана шу газетани билади, 98 проценти — 41 миллион киши газетани онда-сонда бўлса ҳам кўриб туради. Мамлакатда ҳозир унга тенг келадиган газета йўқ.

Тожсиз қирол гарчи ўзини ҳар қандай сиёсий партиядан ҳоли қилиб кўрсатса ҳам, аслида «совуқ уруш» олиб боришни қўмсовчи йирик капитал манфаатларини кўзлайди.

Бундай қараганда, Шпрингер ҳеч қандай ҳокимиятга эга эмас. Аммо таъсири шундайки, ҳатто газета нархини бир ярим баравар ошириш лозим бўлиб қолганида Бонида 15 пфенниглик танга тайёрлаш ҳақида молия министрлигида мунозара юритилди.

Тожсиз қирол ана шундай кимса. ХДС/ХСС каолицияси мағлубиятга учраши билан у янги ҳукуматнинг сиёсатига тиш-тирноғи билан қарши чиқди. Ҳатто у «кескинликни юмшатиш» иборасини эшитишга тоқатим йўқ, бу иборани тарих музейига улоқтириш керак, деб наъра тортди. Унга қарашли газета саҳифаларида советларга қарши ҳар хил игво ва бўҳтонлар эълон қилинди. Ғарбий Германия реакциясининг ҳомийси Штраусдан тортиб ҳарбий жиноятчи Шпеергача, Сахаровдан тортиб Солженицингача бу газетанинг маддоҳлари бўлишди. Мана шунинг учун ҳам Американинг «Дўстлик фонди» Аксель Цезарь Шпрингернинг хизматларини муносиб тақдирлади. Аммо соф ниятли кишилар «совуқ уруш» ветеранининг ҳийла-найрангларини яхши билишади ва унга ўзларининг холис баҳоларини беришади. Барча сохта нарсалар қатори Шпрингернинг лўттибозликлари ҳам тарих ахлатхонасига улоқтирилиши турган гап.

Абдукарим НАБИХЎЖАЕВ.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

БИР ПОҒОНА ЮҚОРИ

Мактаб ўқувчиларининг қарийб тўрт ҳафта давом этган Бутуниттифоқ Спартакиадаси мусобақалари бугун якунланади. Ўқувчилар спортнинг беш тури бўйича ўтказилаётган учрашувларни поёнига етказадилар. Баскетболчилар, дзю-до курашчилари, мерганлар, футболчилар ва шахматчилар ўртасида ғолиб командалар, фахрли ўринларга кўтарилган спортчилар аниқланади. Чирчиқдаги ДОСААФ мерганлик майдонида МП-5 машқи бўйича нишонга олиш баҳслари ўтказилса, футболчилар Спартакиада чемпионини аниқлаш учун сўнгги марта майдонга тушадилар. Шахматчилар эса кечиктирилган учрашувларни ниҳоясига етказадилар. Ҳамза номли ўзбек Давлат академик драма театрида эса Спартакиаданинг тантанали ёпилиш маросими ўтказилади.

Ёш енгил атлетикачилар чемпионлик учун курашни «Пахтакор» марказий стадионида ўтказдилар. Мусобақалар мухлисларда яхши таассурот қолдирди. Мутахассислар югурувчи, сакровчи ёшлар орасидан умидли спортчиларни кўз остига олдилар. Бундай иқтидорли йигит ва қизлар ҳар бир командада борлиги кўзга ташланди. Муҳими Спартакиаданинг финал қисмида иштирок этишга чорланганларнинг икки йиллик тайёргарлигига якун ясалди.

Тошкентда ўтказилган мусобақаларда украиналик енгил атлетикачиларга бахт кулиб боқди. Улар совриндорлик учун курашни уюшқоқлик билан ўтказиб, тўққиз марта ғолиблик супасининг биринчи поғонасини банд этишга муваффақ бўлишди. Украиналик меҳмонлар шунингдек, 10 та кумуш, 4 та бронза медалини қўлга киритиб, умумкоманда ҳисобида Спартакиада чемпиони бўлдилар. Ваҳолонки украин ёшлари Львов шаҳрида бўлиб ўтган Спартакиада мусобақаларида тўртинчи ўринни эгаллагандилар. Умумкоманда ҳисобида РСФСР ва Белоруссия вакиллари иккинчи ҳамда учинчи фахрли ўринларга кўтарилдилар.

Республикамиз вакиллари ҳақида ҳам илиқ гаплар айтиш мумкин. Гарчанд ёшларимиз имкониятлардан тўлиқ фойдаланиб, резервларни ишга сололмаган бўлсаларда, мухлисларни мамнун этишга ҳаракат қилдилар. Ўтган XIV Спартакиада баҳсларида саккизинчи ўринни эгаллаган спортчиларимиз бу сафар бир поғона юқори кўтарилишди. Бунда ўсмирларимиз бешинчи ўринни эгаллаб, умумий ҳисобга муносиб ҳисса қўшдилар. Қизлар коллективи эса саккизинчи ўринни эгаллади.

Шахсий ҳисобда ҳам вакилларимиз Спартакиаданинг совриндор ўринларини эгаллашга ҳаракат қилдилар. Чунончи, 1500 метрга югурган олмалиқлик Людмила Фролова маррада биринчи бўлиб, кўксига олтин медаль тақди. Молот улоқтириш бўйича маҳорат кўрсатган Валерий Климов эса Спартакиада чемпиони бўлишга эришди. 110 метрга тўсиқлар оша югурган Константин Иванов ҳам маррада биринчи бўлди. Узунликка сакраш бўйича Г. Рябковец, 400 метрга югуришда И. Прокудин билан О. Азизмуродовлар ҳам маҳорат кўрсатдилар.

Умуман республикамиз ёшларидан бундан зиёда натижаларни кутган эдик. Енгил атлетикачиларимиз ўз майдонларида эркин ҳаракат қилиб, совринли ўринларни эгаллашга астойдил ҳаракат қиладилар деб ўйлагандик. Лекин, мусобақа кезлари спортчиларимиз мутахассислар кутган натижаларга эришолмадилар. Республикамизда қисқа масофаларга югурувчилар билан алоҳида машғулотлар ўтказилиши лозимлиги кўринди. Шунингдек, енгил атлетиканинг молот улоқтириш турига ҳам кўпроқ эътибор беришга тўғри келади. Ҳозир, фақат Навоий шаҳридагина ягона тренер — Е. Вязанкин ёшларга устозлик қилиб турибди. Шунга қарамай, унинг шогирди Р. Йўлдошев олтинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди.

Мусобақа кезлари республикамизда қисқа масофаларга югуриш сингари лангар билан сакраш, бешкураш каби баҳсларни мунтазам ўтказиб туриш зарурати борлиги кўзга ташланди. Енгил атлетиканинг мазкур турлари билан шуғулланувчи тренерлар ўз шогирдлари билан ишлашда масъулиятни оширмасалар, ёшларимиз яқин келажакда ўтказиладиган йирик мусобақаларда республикамиз спорт шарафини муносиб ҳимоя қилолмай қолишлари мумкин. Бу ўринда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Республикада енгил атлетиканинг аҳволи ва уни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори спорт мутасаддилари учун дастуруламал бўлиши даркор.

Н. УБАЙДУЛЛАЕВА.

СПАРТАКИАДА ОДИМЛАРИ

✦ **КУРАШ.** Дзю-дочилар беллашувида тошкентлик динамочи Темир Орипов 75 килограмм вазнли полвонлар орасида учинчи ўринни эгаллади. Унинг ҳамшаҳри Н. Дадахўжаев эса тўққизинчи ўринни олди.

✦ **ГИМНАСТИКА.** Ёшлик спорт аренасида ўтказилган баҳсларда ўсмирларимиз умумкоманда ҳисобида тўртинчи ўринга кўтарилдилар. Белоруссия, РСФСР, Украина коллективлари фахрли ўринларни банд этдилар. Қизлар ўртасида эркин программали чиқишлар бўйича Е. Дювина юқори натижаларга эришди. Олти кишилик қизлар группаси жами 360,52 бал тўплади.

✦ **МЕРГАНЛИК.** Тошкентлик А. Кузмин МП-8 машқи бўйича 585 очко тўплаб, тўртинчи ўринни олди. МВ-5 машқи бўйича ўсмирларимиз умумкоманда ҳисобида иккинчи ўринни эгаллашди.

✦ **ШАХМАТ.** Белоруссия командаси билан кечиктирилган ўйинларни ниҳоясига етказган вакилларимиз (2,5:5,5) имкониятни бой беришди. Ҳозир улар 13 очко билан олтинчи ўринни эгаллаб туришибди.

✦ **ФУТБОЛ.** Ёш чарм тўп усталари баҳсида Ўзбекистон командаси уч очко тўплади. Вакилларимиз РСФСР коллективи билан ўйинда (0:0) очколарни баҳам кўришди.

✦ **СУВ ТЎПИ.** Ватерполчилар баҳсида спортчиларимиз тўққиз очко билан иккинчи ўринни эгаллашди. Украиналиклар ғолиб бўлдилар. РСФСР командаси учинчи ўринга кўтарилди.

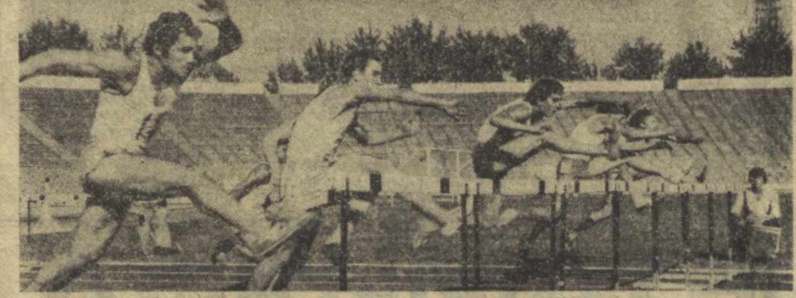

Суратда: тўсиқлар оша югуриш. В. Таран фотоси.

ШАХМАТ:

БЕШИНЧИ ҒАЛАБА

Жаҳон чемпиони Анатолий Карпов бешинчи ғалабани қўлга киритди. Кечиктирилган 27-партия ўйинини ниҳоясига етказиш учун тож даъвогари В. Корчной келмади. Орадан ярим соат ўтгач даъвогарнинг секундантлари залга кириб, В. Корчной ўзини мағлуб санаганлигини билдиришди. Шундай қилиб А. Карпов умумий ҳисобни ўз фойдасига 5:2 қилиб олди.

ЯНГИ НОМЛАР

ИСТЕЪДОД КУРТАК ЁЗСИН...

Дилшода Саидолимова Самарқанд фарзанди. Кўҳналик — улуғворлик, донишмандликдир дейдилар. Ёшлик эса гўзалликдир. Шу икки давр — кўҳналик ва ёшликни ўзида мужассам айлаган Самарқанд тарбиялаб етиштираётган талай талант эгалари қаторида Дилшодахон ҳам ўз овозига эга. Унинг шеърларида Самарқанднинг кўҳна обидалари пештоқидаги кошинлар бўёғидек тиниқлик, жило кўзга ташланади. Унинг қалами кузатувчан, изловчан қалам эканига ишонгимиз келади. У яратган ораста мисраларни ўқиб севиндик. У ҳаётга, изланишга, гўзалликка, чанқоқликни мадҳ этади. Бу яхши фазилат менимча. Дилшодахон бу чанқоқликлар ёнига меҳнатга чанқоқликни қўшиб куйлашига ва унинг меҳнат заҳматларига бардошли эканига ҳам ишонгимиз келади.

Қалам аҳлининг ўз байрами бор, дейдилар. Бу қалам заҳматидан яралган байрамдир. Қалам аҳлининг ўз шодлиги, изтироблари ҳам бор, дейдилар. Бу ҳам қаламдан яралган шодликдир. Халқ назарига мушарраф бўлиш бахтидир. Қалам аҳлининг ягона ҳукмдори бор, дейдилар. Бу халқдир, талабчан ўқувчилар ҳукмидир. Дилшодахоннинг дил сатрларини газетхонлар эътиборига ҳавола қиларканмиз, унинг ана шу ҳукм синовидан муваффақиятли ўтишига тилакдошмиз.

Эътибор ОХУНОВА.

УЙҒОНМОҚДА ҲОСИЛ УЙҚУДАН

Қуёш, нурлар билмайди тўсиқ,
Тўлиб борар оқшом чиройга.
Сукунатнинг тиллари қисиқ,
Куйлаш гали келганда сойга!

Далаларда очилар кўсак,
Гўё ерда саноқсиз юлдуз.
Япроқларни парча кўк десак,
Дала мовий осмондир бесўз...

Фалак бўлса олгудек ердан,
Мислсиз бир гўзал тароват!
Юлдузларга боқдиму бирдан
Мўл ҳосилдан қилдим каромат.

Ҳа, ўлкамнинг толеи баланд,
Олис кетдик-кетдик қайғудан.
Тўкин кузнинг еллари билан
Уйғонмоқда ҳосил уйқудан.

ОНА-ЕР

У — менинг насибам, нон-ошим,
У — менинг тўкилган кўз ёшим,
У — менинг ҳеч ботмас қуёшим,
У — менинг мангулик йўлдошим.

ҒУНЧА

Кимларнингдир умиди эди у
Очилмасидан аввал.
Кимларнингдир тилаги эди у.
Очилмасидан аввал.
У очилди ва сўнгра
Кимларнингдир юрагидан жой олди,
Кимларнингдир армонига айланди.

* * *

Майса учида
Биллурий шабнам,
Акс эттириб турар ўзида:
Порлоқ қуёш, мовий осмонни!
Ажаб! Бир томчи
Бағрига сиғдирмиш жаҳонни.
Балки тиниқлиги учун,
Балки софлиги учун
Ўзини кўзгуга солмоқда дунё
Шу томчи қучоғида.

Дилшода САИДОЛИМОВА.

Редактор ўринбосари Б. ЮСУПОВ.

ИНСОНПАРВАРЛИК МАҚСАДЛАРИ ЙЎЛИДА

ХАЛҚАРО СИМПОЗИУМ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

Эртага «Биоорганик химия ва молекуляр биологиянинг истиқболлари» мавзуига бағишланган халқаро симпозиумнинг Тошкентдаги мажлислари ўз ишини якунлайди. СССР Фанлар академияси ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўтказаётган бу анжуманда 20 мамлакатнинг 300 дан кўпроқ машҳур олимлари қатнашмоқда. Мухбиримиз симпозиум иштирокчиларининг айримлари билан учрашиб, уларнинг ушбу анжумандан олган таассуротларини сўзлаб беришни илтимос қилди.

В. ОВЧИННИКОВ, симпозиум ташкилот комитетининг раиси, СССР Фанлар академияси вице-президенти, М. Шемякин номидаги Биоорганик химия институти директори, Ленин мукофоти лауреати, академик (СССР): — Ҳозир дадил айтиш мумкинки, биология, химия ва физика сингари фанларнинг ўзаро бирикуви ўз вақтида ядронинг радиоактив парчаланишини кашф этилгани каби чинакам революция бўлди. Биология ҳаёт сирларига дадил кириб бормоқда ва инсон организмини ҳамда атроф муҳитни такомиллаштириш йўлидан улкан одимлар ташламоқда.

Олимлар ирсиятнинг химиявий ва макон структурасини, аминокислоталардан олинадиган оқсилларнинг тузилиш принципларини аниқладилар. Улар организмнинг иммунал ҳимоя хусусиятларининг химик моҳиятини ўрганиб, ана шу билимларни халқ хўжалигига оқсил ва чорвачилик учун юқори сифатли озуқа компонентлари, дори-дармонларни оммавий равишда тайёрлаш учун бирламчи маҳсулотлар етказиб берадиган микробиология саноатини жадал ривожлантиришда кенг фойдаланиш имкониятларини яратиб беришлари мумкин. Органларни кўчириб ўтказишда, уруғчиликда, юқумли касалликларга қарши курашда, ҳозирги пайтда энг хавфли касалликлардан бири — ракка қарши курашда бу ютуқлардан фойдаланиш айниқса муҳимдир.

Масалан, химия ва биохимияда ионофорларни тадқиқ этишни олайлик. Нисбатан унча катта бўлмаган, аммо ўзида кўплаб ранг-баранг ва оригинал хусусиятларни мужассамлаштирган ниҳоятда нозик бу молекулаларни ўрганиш биоорганик химияда умумий структурали функционал қонуниятлар тўғрисидаги тушунчамизни янада бойитади. Бу эса мамлакатимизда тадқиқотчиларнинг йирик мактабини тузиш имконини берди. Ана шу мактабнинг асосчиси академик Михаил Шемякин эди. Совет ва чет эллик олимлар унинг ишини муваффақиятли давом эттирмоқдалар.

Нобель мукофотларининг лауреати, профессор Л. Полинг (АҚШ): — мен Москва университетида кўпчилик ҳузурида доклад қилганлигимдан ғоят мамнун бўлдим. Совет академиясининг олий мукофоти — Ломоносов номли олтин медални бунёдкорликнинг битмас-туганмас ғайрат-шижоати билан тўлган илм-фаннинг мана шу кошонасида қабул қилиб олганлигимдан бахтиёр бўлдим. Инсониятнинг тинч келажагига бўлган умидворлигим ва ишончим шу кунларда мустаҳкамланди. Бизни қабул қилиб олаётган совет олимлари, бошқа мамлакатлардан келган ҳамкасбларимиз инсон, ҳайвон, ўсимлик организмидаги ҳаёт фаолияти жараёнларини бошқариш усулларини топиш учун кучғайратларини бирлаштирдилар. Ана шу инсонпарвар мақсадга олиб борадиган йўлни қисқартириш манфаатларини кўзлаб, биз Советлар мамлакатида тўпландик.

Нобель мукофотининг лауреати, профессор Д. Ходчкин хоним (Англия): — менинг устозим профессор Ж. Бернал биоорганик химия соҳасида совет мактабига зўр умидлар боғлаганлиги тўғрисида кўп марта гапирган эди. Шу кунларда мен жаҳон биология фани каттакатта марказларининг намояндалари бўлмиш ҳамкасбларим билан учрашдим, улар билан янгиликларни баҳам кўрдим. Биз шундай хулосага келдикки, илм-фан кўп жиҳатдан сўнгги йилларда Москва, Пушчино, Тошкентда ва бошқа совет илмий марказларида олиб борилаётган оригинал тадқиқотлар туфайли тирик ҳужайрани ўрганиш соҳасида шундай тараққиётга эришди.

Суратда: симпозиумнинг мажлислар залида.
Р. Шамсуддинов фотоси (ЎзТАГ).

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИНФОРМАЦИЯСИ РЕФЕРАТ ТЎПЛАМЛАРИГА ЁЗИЛИНГ

«МЕХАНИЗАЦИЯ ХЛОПКОВОДСТВА»

(рус тилида)

Йилда 12 марта чиқади.
Обуна баҳоси — 3 сўм 60 тийин.
Бир сони 30 тийин туради

Тўпламда илмий текшириш институтлари, конструкторлик ташкилотлари ва корхоналарнинг пахтачиликни комплекс механизациялаш учун янги техника яратиш борасидаги ишлари, техникадан фойдаланиш ва унинг ремонти билан боғлиқ масалалар, пахтакор хўжаликларда экономика ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш масалалари, илғор механизаторларнинг тажрибалари, чет эл нашрларидан таржималар ёритиб борилади.

«ХЛОПКОВАЯ ПРОМИШЛЕННОСТЬ»

(рус тилида)

Йилда 6 марта чиқади.
Обуна баҳоси — 1 сўм 80 тийин.
Бир сони — 30 тийин туради.

Тўпламда тармоқ илмий-текшириш ташкилотлари, конструкторлик бюролари ва заводларининг янги техника ва илғор технологияни яратиш ва луб саноатида ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш борасидаги иш натижалари, шунингдек ишлаб чиқариш новаторларининг тажрибалари, чет эл нашрларидан таржималар ёритиб борилади.

«Ш Ё Л К»

(рус тилида)

Йилда 6 марта чиқади.
Обуна баҳоси — 1 сўм 80 тийин.
Бир сони — 30 тийин туради.

Тўпламда ишлаб чиқариш новаторларининг тажрибалари, меҳнат унумдорлигини оширадиган прогрессив технология жараёнлари, унинг самарадорлиги ва сифати, ихтиролар тўғрисидаги маълумотлар, чет эл нашрларидан таржималар, библиографиялар ёритиб борилади.

«ЯНГИ ТЕХНИКА»

(ўзбек тилида)

Йилда 12 марта чиқади.
Обуна баҳоси — 3 сўм 60 тийин.
Бир сони — 30 тийин туради.

Тўпламда илмий-текшириш ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотларининг иш натижалари, саноатнинг барча тармоқлари, транспорт, алоқа, қурилиш, пахтачиликни механизациялаш борасидаги Ватан ва чет эл фан-техника ютуқлари ҳамда ишлаб чиқариш новаторларининг тажрибалари ёритиб борилади.

«Механизация хлопководства», «Хлопковая промишленность» ва «Шёлк» тўпламларидаги энг муҳим мақолаларнинг таржималари босилади.

Илмий-техника информацияси тўпламлари инженер-техник ходимлар, саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалиги новаторлари, илмий-текшириш ва лойиҳа-конструкторлик муассасалари олий ўқув юртлари ва техникумларнинг ўқитувчилари, партия ва совет активлари учун мўлжалланган.

ТЎПЛАМЛАРГА «СОЮЗПЕЧАТЬ»НИНГ БАРЧА БЎЛИМЛАРИДА ОБУНА БЎЛИШ МУМКИН.

1976 йил учун газета ва журналларга обуна республика каталогида ва «Информация органларининг нашрлари», «Союзпечать»нинг иттифоқ каталогида юқорида қайд этилган илмий-техника информацияси нашрлари қуйидаги индекслар остига жойлашган: «Механизация хлопководства» — 66305; «Хлопковая промишленность» — 66306; «Шёлк» — 66307; «Янги техника» — 66308.

Обуна ҳужжатларини расмийлаштираётган вақтда индексларга эътибор беринг.

Ўзбекистон ССР Госплани ҳузуридаги илмий-техника информацияси ва техника-иқтисодий тадқиқотлар илмий текшириш институти (700115. Тошкент шаҳри. ЧГСП. Олмазор кўчаси 171-уй).

«КАНТАТА-204» РАДИОЛАСИ

— СИЗНИНГ УЙИНГИЗГА ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИНИ ВА МУЗИКА ДУНЕСИНИ ОЛИБ КЕЛАДИ.

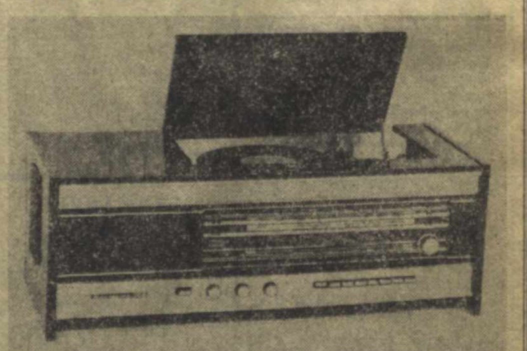

Тўлқинларнинг беш диапазони узоқ ва яқиндаги радиостанцияларнинг эшиттиришларини тутиш имкониятини беради. Уч тезликда ишлайдиган проигривателда ҳар қандай грампластинкаларни қўйиб тинглаш мумкин.

Автоматик бошқарув ва акустика системаларининг яхшиланганлиги, ёритиш индикатори ва замонавий безатилганлиги радиоланинг янги сифатларидир.

Баҳоси — 112 сўм.

«РАДИОТЕХНИКА» МАРКАЗИЙ КОММЕРЦИЯ-РЕКЛАМА ТАШКИЛОТИ.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

1 ОКТЯБРЬ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг». 9.55 — «Баҳор» халқ ансамблининг концерти. 10.25 — «Нон» (телефильм). 10.30 — «Будильник». 11.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 12.00 — Мультфильм. 13.10 — Қишлоқ янгиликлари. 14.10 — «Музикали киоск». 14.40 — «Халқаро панорама». 15.10 — «Киносаёҳатчилар клуби». 16.10 — «Қувноқ лапарлар». Фильм-балет. 16.30 — Бугун — ўқитувчилар куни. 17.00 — Хоккей. «Динамо» (Москва) — «Крылья Советов». 19.20 — Хатларингиз асосида. 20.05 — Телевизион бадиий фильмлар. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 22.30 — «Ирина Родининг учинчи чўққиси». Ҳужжатли фильм. 22.45 — Волейбол бўйича жаҳон чемпионати. 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Назм ва наво». 11.10 — «Оила муҳокамасига». 11.40 — «Ипак ва генетика». 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 14.00 — «Фан ва пахта». 14.15 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 15.05 — «Ғозлар учар». Бадиий фильм. 17.35 — «Устоз ва мураббий». 18.45 — «Оламда нима гап». 19.15 — Ахборот. 19.30 — «Қишлоқ ўқитувчиси». Ҳужжатли фильм. 19.50 — Телеминиатюралар. 20.30 — «Ахборот». 20.45 — Самарқандда ўтказиладиган халқаро музикашунослик симпозиуми олдидан. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — Пойтахтимиз меҳмонлари.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

2 ОКТЯБРЬ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Мультфильмлар. 10.25 — «Ашула дарсидан «4» баҳо» (бадиий фильм). 11.30 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 15.00 — Кинопрограмма. 16.05 — Н. Островский. Ижод саҳифалари. 16.55 — Ҳужжатли фильм. 17.15 — «Халқ оҳанглари». 17.30 — «Орлёнок». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Қувноқ ноталар». 19.05 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 19.50 — «Тил остидаги таблетка». Фильм-спектакль. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Волейбол. Жаҳон чемпионати финали. 22.40 — «Д. Ойстрах санъати». 23.35 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — География 12.00 — Илмий-оммабоп фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — «Душанбагача бир гап бўлар». Бадиий фильм. 18.00 — «Тошкент болалар автошаҳарчасида». 18.25 — Мультфильмлар. 18.55 — «Чортоқ пахта тозалаш заводида». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Шашмақом». Телевизион музикали фильм. 23.20 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Буюк ялангоёқлар». Бадиий фильм. 20.30 — Е. Беляев куйлайди. 20.50 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Янгиликлар. 21.20 — Ҳужжатли фильмлар.

Радио

1 ОКТЯБРЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.15 — Табассум. 10.30 — Танбур, сато, най тароналари. 11.15 — «С добрым утром!». 12.10 — «Узбекистан индустриальный». 13.00 — Беш йиллик қаҳрамонлари ҳақида ҳикоялар. 13.30 — Табрикларимизни қабул этинг. Концерт. 14.00 — «Оқ олтин»ни олтин қўллар яратади». 15.00 — Радиоочерк. 15.40 — Радиопостоновка. 18.15 — «Ёшлик». 19.00 — Халқаро шарҳловчилар даврасида. 19.30 — Концерт. 20.25 — Музикали драмалардан парчалар. 21.00 — Табассум. 22.30 — «Оқ олтин» карвон-карвон. 23.10 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси кундалиги. 23.20 — Дам олиш концерти.

2 ОКТЯБРЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Яхши кайфият». 9.15 — «Ленинча радиолекторий». 9.30 — Т. Алиматов чалади. 11.15 — «Химикларнинг «Макро-78» халқаро симпозиумида». 11.30 — Т. Ражабий шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 12.00 — «Узбекистан индустриальний». 13.00 — «Чорва қишловига шаймисиз!». 14.00 — «5 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» учун». 16.10 — Самарқанд шаҳрида ўтказиладиган музикашуносларнинг халқаро симпозиуми очилишига. 18.15 — «Иқтисодий билимлар радиоуниверситети». 18.30 — Москва. «Инсон ва қонун». 19.00 — «Шу ҳафтанинг энг муҳим сиёсий воқеалари». 19.40 — Ғ. Эргашев чалади. 20.25 — Озарбайжон муғомлари. 21.00 — Концерт. 21.30 — «Ёзувчилар пахта далаларида». 22.30 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 23.20 — Дам олиш концерти.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/X да **Ўлик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак** (кундузи), **Севги ҳақида қисса** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/X да **Олифта**, 2/X да **Ўжарлар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/X да **Беш кунлик куёв** (12.00, 19.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА «ЭКЗОТИК ҲАЙВОНЛАР» ЯНГИ АТТРАКЦИОНИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ (ўргатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Тихонов).

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

1978—1979 ўқув йили учун 8 ойлик пуллик

ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар ҳар ҳафтада уч марта кечки пайтларда ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

КУРСЛАРГА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАР ВА 10-СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Оборонная кўчаси, 1-уй, 388-хона.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, ГСП. Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-33, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-07, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси— 32-35-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42. Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. — 07816. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 225.